

Røyrvik kommune
Røyrvikveien 5
7898 LIMINGEN

Vår dato: 08.11.2018
Vår ref.: 2018/15741

Deres dato:
Deres ref.:

Samordnet uttalelse - Kommuneplanens arealdel 2018 - 2030 - Røyrvik kommune

Vi viser til oversendt planforslag. Vi viser videre til brev fra Fylkesmannen til kommunene og statsetater datert 09.01.2018 om samordning av statlige uttalelser og at Fylkesmannen er gitt ansvaret for samordningen.

Fylkesmannen har i denne saken mottatt uttalelser fra følgende fagmyndigheter:

- Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)

Det foreligger innsigelse fra Fylkesmannen og NVE som sektormyndighet. Uttalelsene fra fagmyndighetene følger i vedlegg. Det vises til disse for nærmere begrunnelser og generell rådgivning for det videre planarbeidet.

Fylkesmannens konklusjon

Fylkesmannen har vurdert hjemmelsgrunlaget og avveiningen mellom ulike hensyn som ligger bak innsigelsen. Etter en helhetsvurdering har vi kommet frem til at avskjæring ikke er aktuelt.

Det fremmes følgende innsigelse til planen:

Fylkesmannen

1. Med bakgrunn i rundskriv T-2/16 punkt 2 og med hjemmel i plan- og bygningsloven § 5-4, fremmer Fylkesmannen innsigelse til konsekvensutredningen og samtlige nye områder i planen.
2. Med bakgrunn i manglende behovsvurderinger fremmer Fylkesmannen innsigelse til samtlige områder for nye boliger og fritidsboliger. Innsigelsen omfatter både utbyggingsområder, samt områder for spredt bebyggelse.
3. På bakgrunn av den samlede belastningen på fjellområdene fra Nesåfjella/Blåmuren/Havdalen, via Tromsfjellet til Steinfjellet ved nordlandsgrensen med beskrevne arter og naturtyper, fremmes det innsigelse til samtlige nye områder for boliger eller fritidsboliger. Innsigelsen omfatter også områder for spredt bolig-, fritids- og næringsbebyggelse.
4. Fylkesmannen fremmer innsigelse til kommuneplanen inntil det er utarbeidet en tilfredsstillende helhetlig konsekvensutredning for reindriften i Tjænkere slette, jfr. Plan- og bygningslovens § 5-4, fjerde ledd.

Postadresse:
Postboks 2600
7734 Steinkjer
fmltpost@fylkesmannen.no

Besøksadresse:
Steinkjer: Strandveien 38
Trondheim: Prinsensgt 1
www.fylkesmannen.no/trondelag

Telefon:
74 16 80 00
Org.nr.:
974 764 350

Saksbehandler:
Elisabeth Varsi Stubbrud
Telefon:

5. På bakgrunn av manglende konsekvensutredning og hensynet til reindriftsinteressene, og om det ikke gjennomføres helhetlig konsekvensutredning, fremmer Fylkesmannen innsigelse til områdene for fritidsbebyggelse Nybekkvika, Bjørkvatnet, Renselvatnet, Tjønnvika ved Tunnsjøen, Storkorktjøenna nord for Gjersvikbukta, Nordre Tjerma. Videre, med bakgrunn i manglende konsekvensutredning og med hensyn til reindriftsinteressene, fremmer Fylkesmannen innsigelse til næringsområdet Storvika ved Namsvatnet og område foreslått avsatt til lufthavn. Med bakgrunn i manglende konsekvensutredning og konflikt med flyttlei, fremmer Fylkesmannen innsigelse til LNFR-spredtområde ved Vallervatnet.

Norges vassdrags- og energidirektorat

1. NVE vil ikke akseptere at det settes en byggegrense mot varig verna vassdrag som er kortere enn 50 meter i områder som ikke er sentrumsformål og/eller allerede utbygde områder.
2. Av hensyn til konsekvensene for verneverdiene i Renselelva krever vi at området avsatt til «Område samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur-lufthavn» tas ut av planen.
3. Av hensyn til konsekvensene for verneverdiene i Renselva krever vi at området avsatt til Småbåtanlegg ved Renselvatnet tas ut av planen.
4. Av hensyn til konsekvensene for verneverdiene i Renselva krever vi at området avsatt til fritidsbolig/utleiehytter ved Renselvatnet tas ut av planen.
5. Av hensyn til NTEs anlegg tilknyttet overføring av vann fra Namsvatnet samt planene om kraftutbygging ved Nybekkvika i området som er regulert gjennom reguleringsplan for Namsvassdammen og avsatt som byggeområde for energianlegg, krever vi Nybekkvika hytteområde tatt ut av planen.

Med hilsen

Frank Jenssen
fylkesmann

Alf-Petter Tenfjord
seksjonsleder
Kommunal- og justisavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

- 1 Fylkesmannens uttalelse - kommuneplanens arealdel 2018 - 2030 - Røyrvik kommune
- 2 Uttalelse med innsigelse - kommuneplanens arealdel 2018 - 2030 - Røyrvik kommune

Kopi til:			
Trøndelag fylkeskommune	Fylkets hus, Postboks 2560	7735	STEINKJER
Mattilsynet, Region Midt	Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Tjåehkere sijte v/ Anders Joma	Stallvikveien 2173	7893	SKOROVATN
Direktoratet for mineralforvaltning	Postboks 3021 Lade	7441	TRONDHEIM
Statens vegvesen Region midt	Postboks 2525	6404	MOLDE
Norges vassdrags- og energidirektorat	Postboks 5091	0301	OSLO
Byrkije	Postboks 2600	7734	STEINKJER
nasjonalparhkeståvroef/Børgefjell nasjonalparkstyre			

Røyrvik kommune
Røyrvikveien 5
7898 LIMINGEN

Vår dato: 08.11.2018
Vår ref.: 2018/15741

Deres dato: 12.09.2018
Deres ref.: 17/1312-54-LAAR

Fylkesmannens uttalelse - kommuneplanens arealdel 2018 - 2030 - Røyrvik kommune

Fylkesmannen har mottatt kommuneplanens arealdel 2018-2030 til uttalelse. Under følger innspill til planen på Fylkesmannens ulike fagområder:

1. Overordnet

Den gjeldende kommuneplanens arealdel er vedtatt i 1995. Fylkesmannen mener det er svært positivt at Røyrvik kommune nå har utarbeidet en ny arealdel. Fylkesmannen mener «en fremtidsrettet og bærekraftig arealbruk og utvikling i årene som kommer» er en sunn og god målsetting å jobbe mot i arbeidet med arealplanen.

Arealdelen er kommunens viktigste styringsdokument for den framtidige arealdisponeringen, og angir konkrete retninger for ønsket utvikling av Røyrviksamfunnet. Samtidig som planen viser hvordan arealene er tenkt brukt, skal den også vise hvordan kommunen ønsker å verne og ivareta de verdier som befinner seg innenfor plangrensen, verdier som blant andre Fylkesmannen er sektormyndighet for.

Det er en ambisiøs og omfattende plan som er sendt til høring. Det legges blant annet opp til flere nye og store områder for boligformål, fritidsbebyggelse, store områder for næringsbebyggelse, lufthavn og nye småbåthavner. Det oversendte planforslaget er utfordrende for Fylkesmannen på ulike måter, og det foreligger derfor innsigelser på flere områder. Disse er det redegjort for i teksten og oppsummert til slutt i brevet. Kort oppsummert er innsigelsene basert på to forhold:

- Konsekvensutredningen (KU) og mangler i denne. Manglende kunnskapsgrunnlag vanskeliggjør en vurdering av tiltaket og vi kan på den bakgrunn ikke si om våre interesser er berørt eller ikke. Dette innebærer at Fylkesmannen også vil kunne ha innsigelse til enkeltområder om det utarbeides ny KU.
- Spesifikke tiltak i områder med kjente verdier som Fylkesmannen forvalter. Det finnes verdier som vi kan si vil berøres av planlagte tiltak, og det foreligger ikke tungtveiende samfunnsmessige konsekvenser som tilsier at disse verdiene bør vike.

1.1 Behovsvurderinger og arealreserver

Planen er ambisiøs og omfattende. Fylkesmannen savner en vurdering av behovet for å sette av så mye areal. I planbeskrivelsen nevnes det at befolkningstallet i 2030 ifølge SSB vil være under 400, men ut over dette er det ikke gjort noen vurderinger

Postadresse:
Postboks 2600
7734 Steinkjer
fmlpost@fylkesmannen.no

Besøksadresse:
Steinkjer: Strandveien 38
Trondheim: Prinsensgt 1
www.fylkesmannen.no/trondelag

Telefon:
74 16 80 00
Org.nr.:
974 764 350

Saksbehandler:
Elisabeth Varsi Stubbrud
Telefon:

av behovet for nye områder. En behovsvurdering vil kunne si noe om hva som er realistisk og nødvendig med tanke på befolknings- og næringsutvikling.

Planen sier heller ikke noe om kommunens arealreserver; hvilke arealer som er tilgjengelige i dag, hvilke områder som er avklart og hva mulighetsrommet innenfor disse er, for eksempel ved Namsvatnet og Stallvika. En synliggjøring av arealreservene i planen, ville kunne bidratt til den helhetlige forståelsen for de avveininger som er gjort og beslutninger som er tatt. I planprogrammet ble det gjort en vurdering av kommunens tomtereserver. Denne kunne med fordel vært inkludert i planbeskrivelsen som en del av vurderings- og beslutningsgrunnlaget.

1.2 Kunnskapsgrunnlaget

Det er et omfattende materiale som er sendt på høring, noe som i stor grad skyldes fyldige ROS-analyser i KUen. Røyrvik er en kommune med store naturverdier, mye på grunn av den kalkrike grunnen som gir svært gode vekstvilkår for et rikt og sjeldent biologisk mangfold, for eksempel rikmyr og slåttemyr, og andre nasjonalt og regionalt viktige verdier. Røyrvik er dessuten en viktig reindriftskommune. Det er kommunens ansvar å bidra til ivaretagelse av disse verdiene, og veie dem opp mot foreslåtte tiltaks samfunnsnytte.

For å kunne gjøre slike avveininger må det gjøres grundige undersøkelser av hvilke verdier som finnes innenfor et område. Videre må det beskrives hvilke konsekvenser foreslåtte tiltak vil ha for disse verdiene. Forskrift om konsekvensutredninger § 21 nevner spesifikt hvilke tema en KU skal identifisere og beskrive. Videre skal de samlede virkningene av planen, sett i lys av allerede gjennomførte, vedtatte eller godkjente planer vurderes.

Fylkesmannen mener at kunnskapsgrunnlaget som ligger til grunn for planen er svært mangelfullt. For eksempel mangler vurderinger av landskapshensyn i sin helhet, men også utredninger av naturmangfold og naturverdier. Dette vanskeliggjør vår behandling av planen da vi ikke har tilstrekkelig informasjon om hvilke verdier som ligger innenfor de konkrete områdene. Vi kan heller ikke gjøre en helhetlig avveining av eventuelle verditap sett opp mot samfunnsnytte.

1.3 Medvirkning og dialog i planprosessen

For å kunne gjennomføre planprosesser så effektivt som mulig er det viktig at berørte aktører får delta i planprosesser fra et tidlig tidspunkt, slik at eventuelle arealkonflikter kan identifiseres og avklares før planen sendes på høring. I henhold til plan- og bygningslovens (pbl) § 5-1 plikter forslagsstiller å legge til rette for medvirkning i planprosessen. Det fremgår av planen at det har blitt gjennomført opplegg for medvirkning, samt at det er avholdt møter med berørte sektormyndigheter underveis. Det er positivt at kommunen har klart å skape engasjement rundt arealdelen.

Videre sier pbl § 5-1 at kommunen har et *særlig* ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra spesielle samfunnsgrupper, herunder reindrifta. Det fremgår av materialet at dialogmøter har funnet sted. Fylkesmannen er imidlertid av den oppfatning at det ikke har vært gjennomført opplegg for medvirkning i etterkant av folkemøtet 8.3.2018, slik at reindriftas interesser ikke er drøftet med næringen.

Også Fylkesmannen har vært involvert i dialog med Røyrvik kommune i forbindelse med arealdelen, blant annet gjennom egne møter. I disse møtene har Fylkesmannen vært tydelig på at det bør fokuseres på allerede avklarte områder for å unngå ytterligere belastning på allerede utsatte verdier, herunder utbyggingen ved Skorovatn og Børgefjellsenteret. Fylkesmannen har videre vært tydelig på at det vil vanskelig la seg gjøre å gå med på utbygging ut over allerede avklarte områder.

1.4 Plankart og planfremstilling

I kommuneplanens arealdel skal det angis arealformål for hele planområdet, i henhold til pbl § 11-7. Vi gjør oppmerksom på at det er områder innenfor planen som ikke er gitt formål, for eksempel Killholmen, Orrholmen og Storøya. Det er også flere vedtatte reguleringsplaner som ikke er tegnet inn i kartet. Videre er ikke bygge- og anleggsområdet Nybekkvika tegnet inn i kartet. Feil i kartet kan medføre at et eventuelt planvedtak er ugyldig.

Vi ber om områder for vannkraft tas ut av planen, da det behandles etter et annet regelverk enn plan- og bygningsloven. Det er uheldig med ikke juridisk bindende informasjon i et plankart. Vi gjør oppmerksom på at to av vassdragene ligger innenfor et vassdragvernområde, mens Rørvasselva har fått avslag på konsesjon tidligere.

2. Klima og miljø

Fylkesmannen bruker Klima- og miljødepartementets rundskriv T-2/16 - Nasjonale og vesentlige regionale interesser på miljøområdet – klargjøring av miljøforvaltningens innsigelsespraksis i sin saksbehandling av arealplaner. Dette rundskrivet klargjør når miljøforvaltningen kan fremme innsigelser.

2.1 Kunnskapsgrunnlaget - konsekvensutredningen

Røyrvik kommune er en kommune med store verdier for naturmangfold og friluftsliv. De naturgitte forutsetningene er til stede gjennom til dels svært kalkrike berggrunn og store urørte villmarkspregede områder. Det finnes også et varig vernet vassdrag i kommunen; Rekarelva.

For verdiene Fylkesmannen er satt til å ivareta gjennom planprosesser er konsekvensutredningen (KU) så mangelfull at det er vanskelig å kunne si noe om planens virkning på verdiene. KUen er av en meget generell karakter uten å gå i dybden på de ulike områdene. Mange av områdene ligger i områder hvor det er stor sannsynlighet for at det finnes verdifulle naturverdier. Det er ikke gjort noen vurderinger av sannsynligheten for at man finner verdier eller vurdert ytterligere kartlegging av potensielle verdier. Disse opplysningene er lett tilgjengelig gjennom offentlige databaser. Særlig kalkgrunnskart er et viktig verktøy i slike vurderinger. Videre finnes det gode beskrivelser av verdiene innenfor det varig vernede vassdraget, Rekarelva, på NVEs sider. Vi kan ikke se at rikspolitiske retningslinjer for verna vassdrag er lagt til grunn i behandlingen av saker innenfor dette nedslagsfeltet.

For enkelte områder vil kun bruk av flyfotokart kunne avdekke naturverdier av høy verdi. Et eksempel her er kroksjøen og den meandrerende elven (truede naturtyper) der det ligger forslag om flyplass i Hudningsdalen. En vurdering av stedsnavn i kartet kan gi indikasjoner på at det finnes verdier her. På grunn av kalkholdig grunn er Røyrvik et område der det finnes mye slåttemyr. Det finnes mange områder hvor

man finner myrer med «stakkslettet» i navnet. Dette gir klare indikasjoner på at det finnes den truede og utvalgte naturtypen slåttemyr i området.

For at man skal kunne si at kunnskapsgrunnlaget er godt nok etter det generelle utredningskravet i plan- og bygningsloven, må det gjennomføres kartlegginger av områdene som blir berørt. Veiledningen til forskrift om konsekvensutredninger viser til anerkjent metodikk som skal benyttes. Det må gjennomføres kartlegginger av naturtyper med rødlistearter etter DN-håndbok 13, kartlegging av rovfugl i områder med kunnskapshull og kartlegging av fuglearter i områder som blir berørt.

For temaet friluftsliv har kommunen gjennomført en kartlegging av friluftsområder etter Miljødirektoratets veileder M98 – Kartlegging og verdisetting av friluftsområder. Denne rapporten var på høring i 2016. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag uttalte seg til denne 17.10.2016. Her pekte Fylkesmannen på mangler ved kartleggingen og at den ikke var et godt nok verktøy til å brukes i forbindelse med rekreasjonsløyper for snøscooter. Fylkesmannen i Trøndelag kan ikke se at denne kartleggingen i vesentlig grad kan vektlegges i behandlingen av kommuneplanens arealdel. KU er etter vår vurdering ikke tilfredsstillende for å si noe om virkninger for de klima- og miljøverdiene Fylkesmannen er satt til å ivareta.

Med bakgrunn i Rundskriv T-2/16 punkt 2 og med hjemmel i plan- og bygningsloven § 5-4, fremmer Fylkesmannen innsigelse til konsekvensutredningen og samtlige nye områder i planen.

Fylkesmannen vil imidlertid gi en vurdering av de ulike områdene for å gi signaler om utfordringer og muligheter innenfor planen. Vi gjør oppmerksom på at vår endelige uttalelse til disse områdene vil avgis når planen kommer på ny høring. Når det gjelder næringsområder vil vi komme med merknader til disse når nødvendige vurderinger er gjort, jf. innsigelser.

2.2 Behovsvurderinger og arealreserver

Kommunen gjorde en vurdering av tomtereserver i planprogrammet. Det fremgår likevel ikke om det er gjort noen behovsvurderinger i kommuneplanen. Med SSBs framskrivninger av befolkningsutviklingen i kommunen er det vanskelig å legge samfunnsnytte til grunn for områdene som legges ut til boligformål eller kombinert bolig og fritidsbebyggelse når man skal vurdere de opp mot de mulige konsekvensene.

Videre er det for masseuttak ikke beskrevet noe om behov for nye masseuttak eller evt. deponiområder for masser. Det samme gjelder for næringsareal. Dette gjør at det er vanskelig å kunne akseptere nye tiltak av hensyn til samfunnsnytte. T-2/16 punkt 2c beskriver temaet samfunnsmessig nytte. Vi kan ikke se at er beskrevet på en tilfredsstillende måte sett opp mot de miljøverdiene som vil kunne gå tapt. Vi viser her også til innsigelse til KU.

Med bakgrunn i manglende behovsvurderinger fremmer Fylkesmannen innsigelse til samtlige områder for nye boliger og fritidsboliger. Innsigelsen omfatter både utbyggingssområder, samt områder for spredt bebyggelse.

2.3 Samlet belastning

Det har gjennom planprosessen Skorovatn-Børgefjellsenteret blitt åpnet for bygging av et stort antall fritidsboliger. Disse fritidsboligene, sammen med aktivitetene de genererer, vil påvirke store sammenhengende områder med urørt preg.

Fjellområdene fra Nesåfjella/Blåmuren/Havdalen, via Tromsfjellet til Steinfjellet ved nordlandsgrensen, er nå svært påvirket av menneskelig aktivitet i form av fritidsbebyggelse, men og rekreasjonsløyper for snøscooter. Løypene går inn i disse fjellområdene både fra Lierne, Grong, Namsskogan og Røyrvik.

Fjellområdene er viktige for en rekke arealkrevende arter som er sårbare for forstyrrelser. Det er registrert en rekke truede og hensynskrevende arter i disse fjellområdene, blant annet fjellrev (CR kritisk truet og prioritert art), vierspurv (kritisk truet CR), hubro (sterkt truet EN), jerv (sterkt truet EN), brushane (sterkt truet EN), vipe (sterkt truet EN), bergand (sårbar VU), stjertand (sårbar VU), sjørre (sårbar VU) storspove (sårbar VU), jaktfalk (nær truet NT), hønsehauk (nær truet NT) dobbeltbekkasin (nær truet NT), li- og fjelltype (nær truet NT) og kongeørn.

Selv om det er flere registreringer her er det Fylkesmannens vurdering at dette området ikke er godt kartlagt for rovfugl. For artene brushane og dobbeltbekkasin er kunnskapsgrunnlaget tilfredsstillende. For disse områdene vurderer Fylkesmannen som klima- og miljømyndighet det som at samlet belastning på fjellområdene som økosystem er så stor at det ikke er rom for nye inngrep.

Med så store inngrep i enkelte fjellområder øker verdien av andre. Fjellområdene øst mot svenskegrensen er også viktige områder for truede og hensynskrevende arter. Det er for det meste de samme artene som går igjen her som truede og/eller hensynskrevende med en del flere vadefugler.

Fjellområdene fra Børgefjell, Derga og sørover mot Lierne ved Jåmafjellet skiller seg fra områdene vestover rent topografisk. Dette gir et fjellandskap med mange gode hekkelokaliteter for rovfugl som benytter seg av bergsprekker og fjellhyller. Man kan se igjen på antall registreringer av unntatt offentlighetsarter, at dette området er svært viktig for blant annet kongeørn, jaktfalk og hubro. Det finnes også fjellrevhi flere steder i disse fjellområdene.

Områdene er kalkrike og det er registrert viktige naturtyper enkelte steder. Allikevel er det store områder som ikke er kartlagt. Bruk av kalkgrunnskart, topografiske kart og flyfotokart viser at det i disse ikke kartlagte områdene finnes store verdier. Kalkgrunnskart viser at det er rikt i størsteparten av området øst i kommunen. Avrenning fra kalkrike bergarter gjør at det er kalkrikt selv der hvor det ikke er kalkførende bergarter. Det er ofte knyttet mange verdifulle naturtyper til slike områder. Rundskriv T-2/16 punkt 3.6 om naturmangfold, og underpunkter om større sammenhengende områder med urørt preg, omtaler dette.

På bakgrunn av den samlede belastningen blant annet Skorovatn, Børgefjellsenteret, rekreasjonsløyper for snøscooter har påført disse store områdene, med beskrevne arter og naturtyper, fremmes det innsigelse til samtlige områder for nye boliger eller fritidsboliger. Innsigelsen omfatter også områder for spredt bolig-, fritids- og næringsbebyggelse.

2.4 Områder for bolig- og fritidsbebyggelse

Planforslaget åpner for bygging av både boliger- og fritidsboliger i et område rundt Røyrvik sentrum; Heggeli/Røyrviktangen, Røyrvik sentrum sørvest og Zarinatangen. Det beskrives ikke antall boliger/fritidsboliger som planlegges innenfor planområdet.

Det legges til rette for et kombinertformål med fritidsboliger og boliger. Dette mener vi er en uheldig blanding i sentrumsnære områder. Fylkesmannen har etter Skorovatnplanen vært meget tydelige på at det vil være svært utfordrende å akseptere nye fritidsboligområder utenfor Børgefjellsenteret og Skorovatn. Vi viser videre til avsnittet om samlet belastning og til avsnittet om konsekvensutredning.

Området rundt sentrum er ikke kartlagt for naturtyper eller arter. Man kan derfor ikke si at naturmangfoldlovens § 8 om kunnskapsgrunnlag er oppfylt. Området ligger i tilknytning til kalkrik berggrunn. Kalkrik berggrunn er oftest et grunnlag for sjeldne og viktige naturtyper og arter. Flyfotokart og visuelle verktøy gir et godt bilde av vegetasjonen i området. Det er god kontinuitet i skogen ned mot Limingen, og kombinert med kalkrik grunn vil det være nødvendig med en kartlegging av naturtyper etter DN-håndbok 13 før man kan planavklare området i kommuneplanens arealdel. I mange saker vil det kunne være åpning for å avklare områder i KPA med bestemmelser som sikrer kartlegging i reguleringsplan. I dette tilfellet kan vi ikke akseptere en planavklaring på kommuneplan nivå.

For at Fylkesmannen som klima- og miljømyndighet skal kunne akseptere ny boligbygging i nærheten av Røyrvik sentrum, må områdene reduseres betydelig slik at de gjenspeiler det faktiske behovet kommunen har for boliger i årene fremover. Nøyaktig plassering kan først skje etter at kartlegginger av området er gjennomført. Det må og gjøres en vurdering av potensialet for å fortette innenfor eksisterende sentrum før man tar i bruk nye områder. Det kan ikke aksepteres kombinertformål hvor fritidsboliger inngår. Det vises for disse områdene også til innsigelser om KU, manglende behovsvurderinger og samlet belastning.

2.5 Områder for fritidsbebyggelse

2.5.1. Utvidelse av Børgefjellsenteret - Det foreslås utvidelse av Børgefjellsenteret på østsiden, og området som foreslås lagt inn er på 123 daa. En etablering av fritidsbebyggelse her vil punktere et nytt område og åpne opp for bygging i et nytt landskapsrom. Området er svært kalkrikt og det må gjennomføres naturtypekartlegginger etter DN-Håndbok 13 med fokus på rødlistearter og naturtyper - før man kan vurdere å åpne for fritidsboliger. Vi anbefaler at man heller ser på å utvide Børgefjellsenteret innenfor gjeldende planområde slik at man unngår punktering av nye områder. Vi viser her også til innsigelser til KU, samlet belastning og behovsvurdering.

2.5.2. Nybekkvika - Når det gjelder Nybekkvika gjør vi oppmerksom på at området ikke er fremstilt i kartet. Området ligger innenfor bommen mot Namsvassdammen og vi minner derfor om avgjørelsen i departementet ang. denne veien. Veien kan ikke brukes som argument for å åpne opp for hyttebygging på denne siden av Namsvatnet.

2.5.3. Bjørkvatnet - Bjørkvatnet er et svært viktig område for flere fuglearter, inkludert den kritisk truede (CR) vipa og den sårbare (VU) berganda. Området ligger på kalkrik grunn og det finnes trolig naturverdier i området. Det må innhentes mer kunnskap før man kan ta stilling til området, både i form av kartlegging av fuglelivet, men og naturtypekartlegging etter DN håndbok 13. Fritidsboliger ved Bjørkvatnet vil punktere et nytt område inn mot større urørte fjellområder. Det vil derfor være vanskelig å akseptere fritidsboliger her uansett resultat av kartlegginger. Vi viser særlig til innsigelse til samlet belastning. Området bør derfor tas ut.

2.5.4. Hyttefelt/utleiehytter ved Renselvatnet - Det foreslås hyttefelt/utleiehytter ved Renselvatnet. Området ligger sør for Børgefjell nasjonalpark inn mot et større villmarkspreget urørt område. Området er innenfor nedbørsfeltet til Rennselelva som er et varig vernet vassdrag. Fra vernegrunlaget:

«Urørthet. Vassdraget er viktige deler av et særpreget landskap på kalkholdig berggrunn. Karst- og grottesystemer, botanikk og landfauna inngår som viktige deler av naturmangfoldet. Utfyller nasjonalpark. Viktig for friluftslivet.»

Det vil være behov for nye kartlegginger i området både av naturtyper og terrestriske arter. Det er flere registreringer av sensitive rovfuglarter i influensområdet til foreslått område. En etablering av fritidsboliger/utleiehytter her vil punktere et nytt område. Sett opp mot innsigelser til samlet belastning og samfunnsnytte vil det fra Klima- og miljøavdelingen være svært vanskelig å akseptere dette området. Vi anbefaler at området tas helt ut av planen.

2.5.5. Huddingsvatnet - De to områdene som er foreslått ved Huddingsvatnet ligger i tilknytning til en kalkåre av svært høy kvalitet. De to områdene er en del av reguleringsplan for Terskel Hudningsdal fra 1986. Deler av det nordligste området ligger ute som formål utleiehytter i denne planen. Det sørligste området, Sundtangen, er trolig en viktig naturtype grankalkskog. Flyfotokart samt satellittdata om skogsalder viser at kontinuiteten i skogen er god. Det vil være helt avgjørende å gjennomføre kartlegginger av områdene hvis man skal gå videre med disse. Vi anbefaler at man tar området ut av planen da det trolig vil finnes viktige verdier i området. Vi viser videre til innsigelser til samlet belastning og behovsvurdering.

2.5.6. Raudsteintangen - Området ligger på en kalkåre og grenser mot Tunnsjøen. Området bør kartlegges før det tas inn i planen. Vi viser samtidig til innsigelser til samlet belastning samt behovsvurdering.

2.5.7. Utleiehytter Storvika ved Namsvatnet - Det foreslås avsatt 600 daa område for næringsformål for utleiehytter og naust. Det tillates kun 250 m² bygningsmasse. Området ligger i nærheten av flere registrerte hekkelokaliteter for sensitive arter. Det er videre registrert flere andre truede og sårbare arter i området. Det er innført ferdselsforbud i området rett nord for foreslåtte område. Vi viser i den sammenheng til naturmangfoldloven § 49 - utenforliggende virksomhet som kan medføre skade inn i et verneområde. Området må derfor tas ut.

2.5.8. Enkelthytte og naust nord for Gjersvika - Vi anbefaler at disse to objektene tas ut og at det henvises til eksisterende felt i nærheten.

2.6 LNFR - spredt bolig-, fritids- og næringsbebyggelse

Kommunen foreslår 15050daa med spredt næring-, bolig og fritidsbebyggelse fordelt på 9 ulike områder. Områdene varierer i størrelse og de må betraktes som mangelfulle styringsverktøy for arealbruk. Spredtområdene kan påvirke store områder da det ikke stilles krav til samlokalisering gjennom bestemmelsene. Videre er bestemmelsene ikke konkrete nok til at de er anvendbare i plansammenheng. Lokaliseringsbestemmelser må være av en utvetydig art slik at de gir et klart svar på om det åpnes for bygging. Forslag til bestemmelser gir et stort tolkningsrom for lokalisering og viktige kvaliteter;

«Nye boliger, fritidsboliger eller næringsbygg tillates ikke etablert i områder med:

- Dyrket mark.*
- Viktige kvaliteter med hensyn til vilt, biologisk mangfold, prioriterte naturtyper og kulturlandskap.*
- Skredfare.»*

Fylkesmannen har forståelse for behovet for å kunne ha tomtereserver for boliger i tilknytning til grendene i kommunen. For noen områder vil det kunne være mulig å redusere avgrensingen av områdene etter konkrete vurderinger av området sett opp mot trolige verdier for naturmangfold. Videre må det knyttes samlokaliseringsbestemmelser til de ulike spredtområdene slik at man kun kan fradele tomter og oppføre boliger i nærheten av annen boligbebyggelse.

Næring og fritidsbebyggelse må tas ut. Vi viser her til innsigelser til behovsvurdering og samlet belastning. Antall boliger som tillates innenfor hvert område må gjenspeile behovet kommunen har for boliger i planperioden. Vi gir noen utdypende kommentarer til hvert område.

2.6.1. Namsvatnet - Området er kalkrikt og det er trolig naturtyper knyttet til dette som, eksempelvis Plutten som kan være en kalksjø. Det antas at det kan finnes andre naturtyper som knyttes til kalk i området. Heimvatnet er et viktig rasteområde for en sensitiv art. Arten bruker både vannet og områdene rundt. Arten er svært sårbar for forstyrrelser. Det er og registrert andre truede arter i dette området, og området må tas ut av planen.

2.6.2. Hudningsdalen - Hudningsdalen er et svært interessant område med tanke på naturmangfold. Hele dalen fører kalkrike bergarter. Det er registrert en rekke viktige og truede naturtyper i området. Allikevel kan man ikke si at dalen er tilfredsstillende kartlagt. Flere faktorer tilsier at det trolig finnes flere naturtyper i området som må kartlegges før man kan si noe om virkningen av planforslaget.

Det finnes og flere registreringer av viktige arter som bruker dette området som leveområde. Dette gjelder både forvaltningsmessig viktige arter, truede arter og sensitive arter som er unntatt offentligheten. Hele Huddingselva er et viktig rasteområde for en sensitiv art, og deler av foreslått område ligger innenfor Renseelvas vassdragsvern. Etter en samlet vurdering av hele området vil det være vanskelig å åpne for noe spredt bebyggelse i dette området. Vi ber om at området tas ut.

2.6.3. Vallervatnet - Området ligger innenfor Renseelvas vassdragsvern. Det er videre registrert flere viktige naturtyper i området. Disse registreringene er gjort på oversiden av veien mens det ikke er gjennomført kartlegginger ned mot vannet. Trolig kan det finnes verdier også her. Ser man på grunnlaget for vassdragsvernet og de rikspolitiske retningslinjene som skal legges til grunn i planleggingen, vil det være vanskelig å akseptere noen spredt bebyggelse ned mot vannet før det er gjennomført kartlegginger. Området her bærer og preg av tilsig fra kalkrik grunn og naturtypene i området bekrefter det. Vi har forståelse av at det kan være behov for nye boliger i grendene for å opprettholde bosettingen. Det kan derfor aksepteres et mindre avgrenset spredt boligområde ved Vallervatnet etter at man har gjennomført kartlegginger i området og etter en konkret vurdering av verdiene som kan bli påvirket. For fritidsbebyggelse/næringsbebyggelse viser vi til innsigelser til samlet belastning og behovsvurderinger.

2.6.4. Nyvika - Dette er et kalkrikt område med lite kartlegginger. MIS-figurer i området bekrefter at det finnes verdier her. Flyfotokart viser at det finnes områder med eldre skog og mulig eldre beitemark. Av hensyn til å opprettholde bosetting kan det aksepteres et mindre spredt boligområde etter kartlegging av naturtyper. For fritidsbebyggelse/næringsbebyggelse viser vi til innsigelser til samlet belastning og behovsvurderinger.

2.6.5. Slåttvika/Nyvikmoen - Også dette er et kalkrikt område, og navnet indikerer hva slags verdier som kan finnes her (slåttemyr/slåttemark). Det er videre registrert eldre granskog og kalkskog i området. Flyfotokart viser at det er flere områder innenfor planavgrensingen som bør kartlegges for naturtyper. Dette vestvendte området ved Limingen er leveområde for mange lavarter og da særlig den sterkt truede arten taigabendellav. Det er derfor viktig at man gjør grundige kartlegginger av området. Også her kan det aksepteres et mindre område for spredt boligbygging etter kartlegging. For fritidsbebyggelse/næringsbebyggelse viser vi til innsigelser til samlet belastning og behovsvurderinger.

2.6.7. Gjersvika - Gjersvikbukta er et viktig område for en rekke fuglearter som både er truet og nær truet. Området brukes under trekk og som hekkeområde. Også dette området er kalkrikt med en sannsynlighet for at man finner viktige naturtyper. Det kan aksepteres et spredt boligområde her, men dette må reduseres og trekkes i bakkant av veien av hensyn til fuglelivet i Gjersvika. For fritidsbebyggelse/næringsbebyggelse viser vi til innsigelser til samlet belastning og behovsvurderinger.

2.6.8. Tunnsjørøyrvika - Dette er også et kalkrikt område. I selve vika er det registrert flere forvaltningsmessig viktige arter, samt flere truede arter. Det er registrert et leveområde for den sterkt truede arten brushane. Det kan aksepteres et mindre avgrenset spredt boligbebyggelsesområde her, men dette må trekkes i bakkant av vei, og det må gjøres konkrete vurderinger av området opp mot potensialet for naturmangfold. For fritidsbebyggelse/næringsbebyggelse viser vi til innsigelser til samlet belastning og behovsvurderinger.

2.6.9. Holmmo – Mykkelvika - Dette er kalkrike områder. Også her kan det aksepteres et mindre avgrenset område med spredt boligbebyggelse etter konkrete vurderinger, men området bør trekkes i opp bakkant av veien.

2.6.10. Stallvika - Dette er et delvis kalkrikt område med flere registreringer av den sterkt truede arten vipe innenfor områdeavgrensningen. Denne arten bruker trolig dyrkajorda i Stallvika i kombinasjon med Stallvikmyran som leveområde. Det er derfor lite ønskelig med spredt bebyggelse i dette området. Stallvika kan bli et pressområde når utbyggingen av Skorovatn begynner. Det kan derfor være et grunnlag for å avsette noen områder for boligbebyggelse. Det finnes et planavklart område, Storhaugen, som ikke er påbegynt utbygget. Det bør heller vurderes å se på å utnytte allerede avklarte områder før man legger ut nye områder.

2.7 Områder for råstoffutvinning

Vi viser generelt til innsigelse til konsekvensutredning og manglende behovsvurdering. Områder for råstoffutvinning vil ofte påvirke naturmangfold, landskap, friluftsliv, luftkvalitet og avgi støy . Det er derfor viktig med en god konsekvensutredning i overordnet plan.

2.7.1. Kalkuttak Hudningvatnet/Joma – Det er foreslått kalkuttak i et viktig område lengst ned i Renselelva innenfor vassdragsvernområdet. Kartet viser det som trolig er en kroksjø/flomløp innenfor planområdet. Det er trolig flere andre naturtyper i området. Området er trolig flomutsatt og den kalkrike grunnen gir god grunn til å anta at myrsystemer, skog og vassdragsbeltet innehar store verdier. Det er registrert flere truede og nær truede arter i området. Vi ber om at området tas ut av planen da en kartlegging av området trolig vil avdekke så store verdier at Fylkesmannen vil vurdere å fremme innsigelse.

2.7.2. Utvidelse steinbrudd Bjørkvatnet - En utvidelse og drift av disse steinbruddene påvirke et viktig område for flere truede og sensitive arter ved Bjørkvatnet. Vi vil vise til innsigelser til samlet belastning og behovsvurdering for dette området. Det bør være mulig å finne områder for steinbrudd som ikke påvirker friluftsliv, naturmangfold og landskap andre steder i kommunen og gjennom en overordnet vurdering. Vi ber om at disse områdene tas ut

2.7.3. Utvidelse grustak Stallvika - Utvidelsen bør skje sørover og ikke ut mot myrområdene i øst. Skal man utvide denne veien må det gjøres kartlegginger av både fugleliv og naturtyper før man kan ta stilling til dette området. Det er registrert flere truede og nær truede arter i myrområdene.

2.7.4. Tre grustak Hudningsvatnet/Orvatnet - Områdene opp mot fjellet er kalkrike, og det bør gjennomføres kartlegginger av naturtyper før man går videre med disse områdene.

2.7.5. Tre grustak Vallervatnet – Dette er svært kalkrike områder, og samtlige grustak ligger innenfor vassdragsvernområdet. To av områdene ligger veiløst, og det må påregnes veibygging inn i områdene. Området som foreslås i sør-vest ligger i et område som ikke er kartlagt. Det må kartlegges naturtyper innenfor området, men og i influensområdet. Massetaket vil punktere et nytt område. Foreslåtte område i nord ligger innenfor en registrert naturtype veiløst i Lybekkdalen. Det vil også her bli nødvendig med veibygging inn i et urørt område med store naturmangfoldverdier. Stedsnavn i Lybekkdalen tilsier at det finnes en del slåttemyrer her som ikke er registrert. Alle tre grustakene bør tas ut.

2.7.6. Grustak Litjbotn i Hudningsdalen - Ligger langs Hudningselva ved Litjbotn. Det er registrert både sensitive arter som hekker, lever og raster i området. Artene er av nasjonal interesse, og dette området må tas ut.

2.7.7. To grustak ved Bjørkvassselva - For området nord for elva må det gjennomføres naturtypekartlegginger før man kan ta stilling til dette forslaget. Området er kalkrikt og svært interessant for naturmangfold med de mange fossene og strykene i vassdraget. Vi anbefaler at man tar ut det nordre området og vurderer en utvidelse av det sørlige området. Det kan også her finnes verdifulle naturtyper og arter.

2.8 Gang- og sykkelveger

Det foreslås gang- og sykkelvei fra sentrum mot Børgefjellsenteret. Fylkesmannen tar ikke stilling til dette før det er gjennomført en KU.

2.9 Småbåthavner

Det vil være svært vanskelig å kunne akseptere småbåtanlegg av det omfanget som legges ut. Fylkesmannen forstår at ikke hele området vil bli benyttet til formålet, men en avklaring i kommuneplanen som legger til rette for så store anlegg kan ikke aksepteres. Kommunen må gjøre en vurdering av behov, omfang og konkret lokalisering før vi kan ta stilling til forslag.

2.10 Område for samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur – lufthavn

Området ligger innenfor Renselelva vassdragsvernområde. Det er flere registreringer av viktige og truede arter i området. Flyfotokart viser at det ligger en kroksjø (sterkt truet naturtype) i området og at elva meandrerer (sterkt truet naturtype) nedover dalen. Dette området må tas ut av planen.

3. Reindrift

Tjåehkere sijte/ Østre Namdal reinbeitedistrikt benytter hele Røyrvik kommune til reinbeite. Alle årstidsbeitene ligger innenfor kommunen, men det er i hovedsak barkmarksbeiter som benyttes. For vinterbeite flyttes rein som regel ut av kommunen. Røyrvik og Børgefjell anses for å være blant de beste sommerbeitene i hele reindriftnorge. Det er flere flyttleier og flyttemønstre innen kommunen. Flere reindriftsanlegg og begge hovedslakteanleggene for distriktet ligger i Røyrvik; Tunnsjøflyan og Bjørkmoen.

Reindrifta er sentral i den sørsamiske kulturen. Nasjonale forpliktelser etter Grunnlovens § 108, og folkerettens regler om urfolk og minoriteter, pålegger Norge et særlig ansvar for å legge forholdene til rette for at denne næringen kan opprettholdes og utvikles. Det er avgjørende at kommunen har en god prosess med reindriftnæringen i arealplanleggingen.

I uttalelsen til planprogram og oppstart viste Fylkesmannen som reindriftsmyndighet til at fritidsbebyggelse sannsynligvis ville gi de største utfordringene for reindrifta, og påpekte at utbyggingen i Skorovatn vil få konsekvenser for vår vurdering av annen fritidsbebyggelse i kommunen. I tillegg tok vi opp at distriktet må involveres i prosessen. I møte med reindrifta (27.07.2017) tok kommunen opp noen innspill til planen. Distriktet og Fylkesmannen varslet tydelig at hytter ved Bjørkvatnet vil være problematisk for reindriften.

Etter dette møtet har kommunen mottatt vesentlig flere innspill. Vi er ikke kjent med at det har vært noen dialog med næringen om disse. Det er vesentlig flere endringer og tiltak i planen, enn det som ble forespeilet i starten av planarbeidet. Fylkesmannen som reindriftsmyndighet mener dermed det kan stilles spørsmål ved om muligheten for medvirkning etter pbl § 5-1 er oppfylt.

3.1 Kunnskapsgrunnlaget for reindriftsinteresser

Vi mener det ikke er gjennomført en tilstrekkelig konsekvensutredning for tema reindrift. For de ulike tiltakene er det kort beskrevet om det kommer i konflikt med reindrifta eller ikke. Det er ingen vurdering av hvordan det påvirker reinens bruk av områder eller hvilke konsekvenser det vil få for Tjåehkere sijte. Selv om det er konstatert at det kommer i konflikt med reindriften, er tiltak tatt inn i planen. I og med at det er flere tiltak som kan ha stor betydning for reindriften burde det vært gjennomført en helhetlig vurdering av konsekvensene for reindriften i Tjåehkere sijte. Forskrift om konsekvensutredning § 21, sier at «...der hvor reindriftsinteresser blir berørt skal de samlede effektene av planer og tiltak innenfor det enkelte reinbeitedistriktet vurderes.» Vi kan ikke se dette er gjennomført.

Områdeplan for Skorovatn i Røyrvik og Namsskogan kommuner åpner for bygging av i underkant av 1000 boenheter. Dette er et vesentlig antall, og tilhørende aktivitet vil sannsynligvis gi store negative konsekvenser for reindrifta. I forbindelse med planprosessen var Fylkesmannen klar på at dette vil ha betydning for hvor mye det kan tilrettelegges for aktivitet ellers i reinbeitedistriktet. Vi kan ikke se at det er foretatt noen helhetlig utredning av nye tiltak sett i lys av den store fremtidige aktiviteten i Skorovatn. Det ble også vist til dette i behandlingen av kommuneplan for Lierne. Vi ser i utgangspunktet at det ikke tilrettelegges for noen aktivitet i resten av Tjåehkere sijte, før vi ser de endelige virkningene av utbygging i Skorovatn.

Overordnet kan vi si at det som har størst negativ virkning for reindriften er ny eller økt aktivitet i utmark som fører til at reinen blir forstyrret under beiting. Eller at reinen blir forstyrret i sitt naturlige trekk til nye beiteområder. Gjentatte forstyrrelser i samme område, kan føre til at den unngår området totalt for å få beitero. I tillegg til inngrep som berører utmarksområder, mener vi at det i området øst for Hudningsvatnet er viktig å unngå for store forstyrrelser. Dette er en forholdsvis smal passasje, hvor reindriften er avhengig for å flytte på våren. Vi ser det som viktig at aktiviteter øst for Hudningsvatnet/rundt Vallervatnet begrenses. Vi har mottatt oppstart for reguleringsplan for videre utnyttelse av Joma gruver. Dette er et tiltak som burde vært utredet gjennom kommuneplanprosessen, og vurdert i sammenheng med helhetlig KU.

Fylkesmannen fremmer innsigelse til kommuneplanen inntil det er utarbeidet en tilfredsstillende helhetlig konsekvensutredning for reindriften i Tjåehkere sijte, jfr. Plan- og bygningslovens § 5-4, fjerde ledd.

3.2. Utbyggingsområder

Vi har på et overordnet nivå vurdert tiltakene i planen mot konsekvenser for reindriften. Fylkesmannen kan trekke kravet om helhetlig konsekvensutredning hvis de områdene vi mener kan medføre store negative konsekvenser for reindrift tas ut

av planen. Dette er en overordnet vurdering, og er på ingen måte sammenlignbart med en helhetlig konsekvensutredning.

Ut i fra vår vurdering av områdene i planen og om det ikke foretas en helhetlig konsekvensutredning, vil Fylkesmannen fremme innsigelse til en rekke områder der vi kan si at tiltak vil få negative virkninger for reindrifta.

På bakgrunn av manglende konsekvensutredning og hensynet til reindriftsinteressene, fremmer Fylkesmannen innsigelse til områdene for fritidsbebyggelse Nybekkvika, Bjørkvatnet, Renselvatnet, Tjønnvika ved Tunnsjøen, Storkorktjønnna nord for Gjersvikbukta, Nordre Tjerma. Videre, med bakgrunn i manglende konsekvensutredning og med hensyn til reindriftsinteressene, fremmer Fylkesmannen innsigelse til næringsområdet Storvika ved Namsvatnet og område foreslått avsatt til lufthavn. Med bakgrunn i manglende konsekvensutredning og konflikt med flyttlei, fremmer Fylkesmannen innsigelse til LNFR-spredeområde ved Vallervatnet.

3.3 Andre vurderinger

Vi forutsetter at for alle områder for råstoffutvinning, kan konsekvenser for reindrift avbøtes i reguleringsplanbestemmelsene. Da planbestemmelsene krever godkjent reguleringsplan før drift, har vi ingen reindriftsfaglige merknader til disse nå.

For områder med LNFR-spredd, mener vi at en åpning for utbygging med inntil 10 enheter pr område, er av vesentlig størrelse og vanskelig å se konsekvensene av. Vi ber kommunen redusere antall til maksimalt 5 enheter pr område. De resterende områdene i planen har vi ingen reindriftsfaglige merknader til.

Vi mener det er positivt at kommunen har lagt inn hensynssone reindrift for store arealer i kommunen. Området vest for Namsvassveien og nord for Namsvatnet er ikke markert med hensynssone reindrift. Vi ser ikke at dette er noe mindre viktig i forhold til reindriften, og ber om at området med sone 1 fra gammel plan, blir inkludert i hensynssone reindrift.

4. Landbruk

Av planbeskrivelsen går det fram at kommunen tar jordvernet på alvor og at det i liten grad foreslås omdisponering av dyrket mark. Fylkesmannen som landbruksmyndighet innser at det er relativt lite dyrka jord som foreslås omdisponert i planforslaget, men har likevel følgende kommentarer:

4.1 Områder for boligformål i Røyrvik sentrum

Det er foreslått store områder til framtidig boligformål i og inntil sentrum, både øst for og vest for Limingen. Ved siste revisjon av reguleringsplan for Røyrvik sentrum, som nå oppheves og arealbruken legges inn i arealdelen, ble det klarert en rekke boligtomter sørøst for sentrum/Limingene. Det framgår ikke av planforslaget hvor mange av disse som nå er utbygd. Kommunen argumenterer for betydningen av å ha varierte og attraktive boligtomter å kunne tilby inn mot sentrum. Fylkesmannen har forståelse for denne disponeringen, men vurderer likevel det samlede nye tilfanget som meget omfattende sett i forhold til allerede klarerte boligtomter og antatt boligbehov. De nye områdene ligger imidlertid ikke på dyrka jord, men på skogsmark

av varierende bonitet, fra lav til høy. Området Heggli/Røyrviktangen er i tillegg delvis dyrkbar jord.

Fylkesmannen som landbruksmyndighet er opptatt av at også Røyrvik kommune legger prinsippene om å samle og konsentrere boligbebyggelsen i størst mulig grad til grunn for sin planlegging. Vi vil på denne bakgrunn råde kommunen til å samle arealbruken, innsatsen og infrastrukturbygging mot noen konsentrerte områder inn mot sentrum. Vi vil herunder, i lys av Nasjonal jordvernstrategi, særlig anmode om at reelt dyrkbar mark beliggende inn mot dyrka mark ikke planlegges for framtidig boligformål. For i størst mulig grad å bygge opp under Røyrvik sentrum og en konsentrert boligbygging vil landbruksavdelingen i tillegg fraråde at tomter som allerede er regulert i eksisterende boligfelt tas ut, slik det nå foreslås i planforslaget.

4.2 Område for fritids- og turistformål ved Kjærnes

Av konsekvensutredningen går det fram at området ved Kjærnes i dag har tre campinghytter som nyttes til turistformål og at det er ønskelig med en utvidelse. Konsekvensutredningen konkluderer med at området framstår som godt egnet for campingplass eller annet turistformål. Kommunen anerkjenner at 4,5 daa dyrka jord går tapt, men anser konsekvensene som små ut fra arronderingen.

Innenfor området som foreslås til framtidig fritids- og turistformål er også et skogholt på ca. 5,5 da, hvor de tre eksisterende hyttene ligger. Fylkesmannen vil i lys av det sterkt innskjerpede jordvernet, jf. Nasjonal jordvernstrategi, sterkt anmode om at faste byggverk/installasjoner fortsatt legges til skogsmark, og at dyrka jord primært fortsatt får LNFR-formål, eventuelt planlegges for campingplass uten faste installasjoner. Ved en slik løsning kan dyrka jorda tilbakeføres og -reguleres til landbruksformål den dagen campingvirksomheten evt. opphører.

4.3 Områder for landbruks-, natur- og friluftformål samt reindrift (LNFR)

Det er foreslått 9 LNFR-spreidtområder i planforslaget. Disse ligger i forbindelse med, og langs eksisterende infrastruktur. Fylkesmannen gir et landbruksfaglig råd om at bestemmelsene må bli klarere med tanke på hvor mange enheter det åpnes for.

Fylkesmannen som landbruksmyndighet støtter for øvrig kommunen i å ta inn en bestemmelse som gjør at spredte boliger, fritidsboliger eller næringsbygg ikke kan bygges på dyrket mark. Vi vil anmode om at denne bestemmelsen endres og klargjøres til at «Boliger, fritidsboliger og næringsbygg, inkludert adkomstveger, skal ikke bebygge dyrket jord».

4.4 Område for samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur - lufthavn

Det har over mange år vært jobbet med å etablere en mindre flyplass i Hudningsdalen. Flyplassen er tenkt å betjene lokalbefolkningen, turisme og næringslivet, og nærheten til Grong Gruber og Hudningsdalen som innfallsport til Børgefjell er særlig trukket fram. Av konsekvensutredningen går det fram at det er ca. 30 daa dyrka jord innenfor området, samt skog av middels bonitet.

Fylkesmannen har forståelse for kommunens ønske om å legge til rette for en mindre flyplass for å støtte opp under reiselivsaktiviteten i området. I tillegg til at det er ca. 30 daa dyrka jord innenfor området, viser NIBIOs markslagskart at deler av skogsmarka

også er dyrkbar mark. I lys av det klart innskjerpede jordvernet vil vi sterkt anmode om at alternativer som ikke berører dyrka mark vurderes.

5. Barn og unge

Ingen merknad.

6. Helse og omsorg

Det redegjøres for tettstedsutviklingen i Røyrvik kommune. Robuste tettsteder med et bredest mulig tilbud fremmer identitet og trivsel og legger til rette for bærekraftig tjenesteutvikling innen helse- og omsorgstjenesteområdet. Det er da viktig at det blir reell utvikling og ikke for mye spredt ny bebyggelse, noe som kan være en fare ved planen slik den ligger.

Det er positivt med plan om gang- og sykkelvei fra sentrum av Røyrvik til Børgefjellsenteret, men jf. uttalelsen fra Statens vegvesen kan det ta tid før realisering. Videre må det gjøres utredninger i henhold til innsigelse. Det er likevel bra at kommunen signaliserer at dette er prioritert.

I bestemmelsene er det vist til retningslinjen for behandling av støy i arealbehandling T 1442/2012. Fylkesmannen minner om at det nå er T 1442/2016 som gjelder og dette kan gjerne rettes opp. Første setning i bestemmelsen hjemler støyvurdering i alle reguleringsplaner og søknadspåliggende tiltak. Mer presist blir det om det står at det skal gjøres støyutredning hvis det planlegges bebyggelse med støyfølsomt bruksformål i støyutsatte områder.

Universell utforming er kun omtalt under retningslinjene. Fylkesmannen minner om at dette ikke får betydning for den juridiske sikringen. Dette siden prinsippet om universell utforming er nedfelt i formålsparagrafen i plan- og bygningsloven og skal ivaretas i planleggingen og i det enkelte byggetiltak.

7. Samfunnssikkerhet

Kommunen skal i kommuneplanens arealdel gi et godt oversiktsbilde over hva som er de samfunnssikkerhetsmessige utfordringene knyttet til arealene i kommunen. Avdekking av sårbarheter på et tidlig tidspunkt i planprosessen er viktig, slik at hensynet til samfunnssikkerhet kan være førende for den videre planleggingen. Selv om kunnskapsgrunnlaget på dette tidspunktet kan gjøre det vanskelig å forutse hvilke konsekvenser planlagt utbygging vil kunne få, - vil en god ROS-analyse på dette stadiet, og disponeringen av areal deretter, kunne sikre en enklere og mer effektiv planprosess på reguleringsplannivå.

Det fremkommer av oversendt materiale at det er gjennomført en svært omfattende ROS-analyse. Dette ses på som positivt.

Et tema som nevnes flere steder i ROS-analysen er ekstremnedbør. Her understrekes viktigheten av lokal håndtering av overvannet og at dette må hensyntas ved prosjektering. Et punkt vedrørende dette kunne med fordel vært inntatt i planbestemmelsene, slik det har blitt gjort for skred/flom.

Videre oppfordrer vi kommunen til å vurdere om hensynssonene i plankartet er tilstrekkelige. Vi viser her til pbl. § 4-3 som understreker at områder med «fare, risiko

eller sårbarhet avmerkes i planen som hensynssone». Vi tenker da spesielt på eventuelle soner for skred og flom.

8. Konklusjon

Det fremmes følgende innsigelser til planen:

1. Med bakgrunn i rundskriv T-2/16 punkt 2 og med hjemmel i plan- og bygningsloven § 5-4, fremmer Fylkesmannen innsigelse til konsekvensutredningen og samtlige nye områder i planen.
2. Med bakgrunn i manglende behovsvurderinger fremmer Fylkesmannen innsigelse til samtlige områder for nye boliger og fritidsboliger. Innsigelsen omfatter både utbyggingsområder, samt områder for spredt bebyggelse.
3. På bakgrunn av den samlede belastningen på fjellområdene fra Nesåfjella/Blåmuren/Havdalen, via Tromsfjellet til Steinfjellet ved nordlandsgrensen med beskrevne arter og naturtyper, fremmes det innsigelse til samtlige nye områder for boliger eller fritidsboliger. Innsigelsen omfatter også områder for spredt bolig-, fritids- og næringsbebyggelse.
4. Fylkesmannen fremmer innsigelse til kommuneplanen inntil det er utarbeidet en tilfredsstillende helhetlig konsekvensutredning for reindriften i Tjåehkere sijte, jfr. Plan- og bygningslovens § 5-4, fjerde ledd.
5. På bakgrunn av manglende konsekvensutredning og hensynet til reindriftsinteressene, og om det ikke gjennomføres helhetlig konsekvensutredning, fremmer Fylkesmannen innsigelse til områdene for fritidsbebyggelse Nybekkvika, Bjørkvatnet, Renselvatnet, Tjønnvika ved Tunnsjøen, Storkorktjøenna nord for Gjersvikbukta, Nordre Tjerma. Videre, med bakgrunn i manglende konsekvensutredning og med hensyn til reindriftsinteressene, fremmer Fylkesmannen innsigelse til næringsområdet Storvika ved Namsvatnet og område foreslått avsatt til lufthavn. Med bakgrunn i manglende konsekvensutredning og konflikt med flyttlei, fremmer Fylkesmannen innsigelse til LNFR-spredtområde ved Vallervatnet.

Det fremmes følgende faglige råd til planen:

1. Vi anmoder om at reelt dyrkbar mark beliggende inn mot dyrka mark i området Heggli/ Røyrviktangen ikke planlegges for framtidig boligformål, jf. Nasjonal jordvernstrategi. For i størst mulig grad å bygge opp under Røyrvik sentrum og en konsentrert boligbygging fraråder landbruksavdelingen at tomter som allerede er regulert i eksisterende boligfelt tas ut.
2. Vi anmoder om at bestemmelsen som omhandler spredt utbygging og dyrka jord, endres/klargjøres til at «Boliger, fritidsboliger og næringsbygg, inkl. adkomstveger, skal ikke be bygge dyrket jord.»
3. Vi vil sterkt anmode, i lys av det sterkt innskjerpede jordvernet, jf. Nasjonal jordvernstrategi, om at faste byggverk/installasjoner fortsatt legges til skogsmark for område Kjærnes, og at dyrka jord primært fortsatt blir LNFR-formål, evt. planlegges for campingplass uten faste installasjoner.
4. Vi vil i lys av det innskjerpede jordvernet sterkt anmode om at kommunen finner lokalisering for lufthavn som ikke berører dyrka mark.
5. Vi gir faglig råd om å redusere antall enheter til maksimalt 5 enheter pr LNFR-spredtområde.

Fylkesmannen bidrar gjerne i en nærmere dialog med Røyrvik kommune om våre innsigelser og faglige råd til planen, og hvordan disse best kan følges opp.

Med hilsen

Frank Jenssen
fylkesmann

Alf-Petter Tenfjord
seksjonsleder
Kommunal- og justisavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Saksbehandlere:

Kommunal og justis: Elisabeth Varsi Stubbrud – 73 19 91 55

Klima og miljø: Thomas Aarskog – 74 16 80 75

Landbruk: Anne Berit Lein – 74 16 82 09

Samfunnssikkerhet: Ingrid Wedø – 74 16 81 76

Oppvekst og velferd: Margareth Halle – 74 16 83 79

Helse og omsorg: Frode Engtrø – 73 19 93 18

Reindrift: Elsemari Iversen – 74 13 80 55

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Fylkesmannen i Trøndelag
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Vår dato: 22.10.2018
Vår ref.: 201702144-5
Arkiv: 323
Deres dato: 12.09.2018
Deres ref.: 17/1312-54-LAAR

Saksbehandler:
Finn Herje

NVES uttalelse til offentlig ettersyn - Kommuneplanens arealdel 2018-2030, planID 2017001 - Røyrvik kommune- NVE har innsigelse til planforslaget

Vi viser til ovennevnte forslag til kommuneplanen arealdel.

Oppsummering

Vi anser at kommunen her har lagt ned et betydelig planarbeid som vil kunne gi mange gode føringer for den videre utviklingen av Røyrviksamfunnet. Vi savner imidlertid en klarere prioritering mellom bruk og vern av arealene. Vi oppfatter at en i for stor grad har valgt å si ja til etablering av for mange arealkrevende prosjekter over for store deler av kommunen uten å ha gjennomført et tilstrekkelig arealregnskap og prioritering mellom de ulike formålene. Dette har resultert i at vi har sett oss nødt til å legge ned flere innsigelser til planforslaget:

- NVE vil ikke akseptere at det settes en byggegrense mot varig verna vassdrag som er kortere enn 50 meter i områder som ikke er sentrumsformål og/eller allerede utbygde områder.
- Av hensyn til konsekvensene for verneverdiene i Renseelva krever vi at området avsatt til «Område samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur- lufthavn» tas ut av planen.
- Av hensyn til konsekvensene for verneverdiene i Renselva krever vi at området avsatt til Småbåtanlegg ved Renselvatnet tas ut av planen.
- Av hensyn til konsekvensene for verneverdiene i Renselva krever vi at området avsatt til fritidsbolig/utleiehytter ved Renselvatnet tas ut av planen.
- Av hensyn til NTEs anlegg tilknyttet overføring av vann fra Namsvatnet samt planene om kraftutbygging ved Nybekkvika i området som er regulert gjennom reguleringsplan for Namsvassdammen og avsatt som byggeområde for energianlegg, krever vi Nybekkvika hytteområde tatt ut av planen.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

I etterkant av høringsperioden vil vi anbefale at kommunen kaller inn til et dialogmøte med de viktigste høringspartene for å diskutere de meste sentrale/konfliktfylte temaene i planforslaget slik at en kan komme videre med dette viktige arbeidet.

NVE har følgende kommentarer til planforslaget:

Vann og vassdrag

Norge har en unik vassdragsnatur som det er viktig å ta ivareta. Røyrvik er en kommune med mange urørte vassdrag og flere av disse er varig vernet mot vannkraftutbygging. Vann og vassdrag utgjør viktige elementer i landskapet og er svært viktig for friluftsliv, naturopplevelse og biologisk mangfold. Det er derfor positivt at en har valgt å ta inn bestemmelser som forbyr bekkelukking. Dette er også svært viktig med hensyn til kontroll med vannet under flomhendelser da en ofte ser at kulverter og stikkrenner er underdimensjonerte og/eller er helt eller delvis tette.

Kantsonene langs vassdragene er av avgjørende betydning for livet i selve vannstrengen og er blant økosystemene med høyest biologisk mangfold. Kantsonene er ofte svært viktige som trekkveger og oppholdssted for dyr og fugler. Det er derfor sentralt at disse kantsonene ivaretas på en fornuftig måte i planen gjennom kart og gode bestemmelser.

Byggegrense mot vassdrag

Kommunen anbefaler en generell byggegrense mot vassdragene på 50 meter mens det i områder avsatt til LNFR spredt bebyggelse foreslås en byggegrense på 20 meter. Etter det vi kan se av det tilsendte planmaterialet ønsker kommunen å endre store arealer fra LNFR til LNFR- spredt bolig-, fritids- og næringsbebyggelse. Dette innebærer i realiteten at betydelige deler av kommunen vil ha en byggegrense mot vassdrag, også for de varig verna, på bare 20 meter. Vi minner om at for områder langs vassdrag som har betydning for natur-, kulturmiljø- og friluftsinnteresser pålegger PBLs § 1-8 femte ledd kommunene å fastsette en grense på *inntil* 100 meter der bestemt angitte tiltak skal være forbudt. Rikspolitiske retningslinjer av 10. november 1994 for vernede vassdrag skal legges til grunn ved planlegging av disse vassdragene. Vår generelle oppfatning er at det bør tilstrebes en byggegrense mot varig verna vassdrag på 100 meter mens andre «viktige, store vassdrag» bør ha minimum 50 meter. Resterende vassdrag kan ha en byggegrense på minimum 20-25 meter, gjerne lenger. I sentrumsområder og allerede utbygde områder kan det aksepteres kortere grenser enn de ovennevnte men det bør unngås bygging nærmere enn 20 meter uansett, også av hensyn til flomfare. Hvor unntaket evt. skal gjelde må tydelig angis.

Som ovenfor nevnt er vi til dels uenige med kommunen hva angår byggegrensene mot vassdrag og vil ikke akseptere at det settes en byggegrense mot varig verna vassdrag som er kortere enn 50 meter i områder som ikke er sentrumsformål og/eller allerede utbygde områder. **Dette er å anse som et Vilkår for egengodkjenning- Innsigelse til planforslaget.** Ovennevnte gjelder også for områder som er avsatt til LNFR spredt bebyggelse. Det må klart framgå av kart og bestemmelser hvilke områder som er unntatt denne avstanden.

Småkraftverk

Det har kommet inn ønsker om vannkraftutbygging i 4 vassdrag: Orelva, Vallervatnet, Rørvasselva og Renselelva. Vallervasselva og Renselelva er begge varig verna vassdrag i medhold av verneplan IV av 1993. Begrunnelsen for vernet var særlig hensynet til urørthet og et særpreget landskap på kalkholdig grunn med forekomst av karstlandskap og grotter.

Det er i vannressursloven § 20 d åpnet for at tiltak som både behøver tillatelse i reguleringsplan og konsesjon etter vannressursloven kan samordnes. Dette forutsetter imidlertid at hensynene i vannressursloven kan ivaretas i reguleringsplanen. Dette er vanligvis ikke tilfelle for vassdragstiltak som innebærer fraføring av vann, slik som små vannkraftverk. NVE vil informere om at en evt. bygging av små vannkraftverk må vurderes etter bestemmelser i vannressursloven for hvert enkelt tiltak. <https://www.nve.no/energiforsyning-og-konsesjon/vannkraft/sma-vannkraftverk/ressurskartlegging-sma-vannkraftverk/>

Som kommunen viser til i planforslaget og som det framgår av vår ovennevnte betraktning, vil ikke kommunens positive innstilling til utbygging i disse vassdragene i planforslaget være juridisk bindende. Kommunen har derfor valgt å fremme dette synet i form av en retningslinje. *I og med at de to ovennevnte vassdragene er varig verna mot nettopp kraftutbygging er det i utgangspunktet ikke gitt adgang til å åpne opp for konsesjon for slik utbygging. Vi anser derfor at det vil være misvisende å ta inn slike retningslinjer, i alle fall for disse to vassdragene og vi vil derfor sterkt anbefale kommunen å ta ut disse fra planen.*

Råstoffutvinning kalk Hudningsvatnet/Joma

Kommunen ønsker å utvide/gjenoppta driften i ovennevnte kalkbrudd. Området er på ca. 180 da og vil berøre det verna vassdraget Renselelva. Det er viktig og positivt at en ønsker å skape arbeidsplasser i et lokalsamfunn som Røyrvik og ovennevnte aktivitet vil kunne bidra til dette. Det vil imidlertid være utfordrende med en slik drift dersom dette vil medføre betydelige negative effekter for det verna vassdraget. Vi har ikke tilstrekkelig kunnskap om konsekvensene av en utvidelse/gjenopptakelse av driften nå og vi vil derfor ikke kreve tiltaket tatt ut av planen. Etter det vi kjenner til er det meldt oppstart av planforslag med planprogram for tiltaket og vi forutsetter at konsekvensene for vassdraget avklares i forbindelse med planarbeidet. Dersom konsekvensene for de allmenne interessene skulle vise seg å være betydelig negative selv etter evt. avbøtende tiltak, vil vi ikke kunne utelukke innsigelse mot planforslaget. Dersom tiltaket er i strid med verneformålet vil det i tillegg kunne være nødvendig med egen konsesjonsbehandling i tråd med vannressurslovens bestemmelser (jfr. VRLs §§ 8 og 35.5).

Flyplass

Det ønskes etablert flyplass ved utløpet av vassdraget Renselelva øst i Hudningsdalen. Flyplassen er ifølge plandokumentene tiltenkt å betjene lokalbefolkning, turisme og næringsliv. Arealet er anslått til ca. 256 da. Tiltaket berører det varig verna vassdraget Renselelva med kroksjø/meandere og myrområder. I Trøndelag finnes det i dag en håndfull flyplasser med varierende grad av trafikk og det er i dag en pågående debatt om opprettholdelse av flere av de små flyplassene i Norge. Vi har derfor vansker med å se realismen i opprettelse av en ny flyplass i Røyrvik. Lokaliseringen er i tillegg konfliktfylt med tanke på det varig verna vassdraget og kunnskapsgrunnlaget for beslutningen gitt i konsekvensutredningen synes i tillegg å være noe begrenset. En etablering av en flyplass i området vil sannsynligvis i tillegg være konsesjonspliktig (jfr. vannressurslovens § 8) og i strid med verneverdiene (jfr. vannressurslovens § 35.5). På bakgrunn av ovennevnte krever vi at området avsatt til «Område

samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur- lufthavn» tas ut av planen. **Dette er å anse som et Vilkår for egengodkjenning- Innsigelse til planforslaget.**

Småbåthavner

Det er planlagt en rekke småbåthavner i kommunen. Samlet areal for disse er ca. 200 da, hvilket synes å være svært høyt for en innlandskommune med en liten befolkning som Røyrvik til tross for at kommunen har mange store innsjøer. Til sammenligning vil Trondheim kommune kunne tilby ca. 1500 småbåtplasser når Grilstad marina er ferdig utbygd. Etter vårt syn burde det være tilstrekkelig med ett eller kanskje to litt større anlegg for denne type virksomhet i kommunen. *Vi vil derfor sterkt anbefale kommunen om å ta en ny gjennomgang av det reelle behovet for slike anlegg.*

Vi noterer at det blant annet er planlagt et større småbåthavnanlegg med brygger på ca. 48 da. ved Renselvatnet. Dette anlegget vil komme i konflikt med det varig verna vassdraget. Det er også er avsatt et større område til fritidsboliger i tilknytning til denne småbåthavna, noe som øker konfliktpotensialet ytterligere. Pga konfliktpotensialet i forhold til vassdraget vil etableringen kunne være konsesjonspliktig iht. vannressurslovens bestemmelser og i strid med verneverdiene. På bakgrunn av ovennevnte konflikter og at det er avsatt store alternative arealer til denne type formål som er mindre konfliktfylt i kommunen, krever vi at området avsatt til småbåthavn ved Renselvatnet tas ut av planen. **Dette er å anse som et Vilkår for egengodkjenning- Innsigelse til planforslaget.**

Bolig/fritid

Kommunen ønsker å legge til rette for utbygging av betydelige arealer for boligformål og fritidsboliger i tilknytning til Røyrvik sentrum. Hvorvidt det er realistisk å få tiltaksrealisert disse arealene har vi ikke forutsetninger for å mene noe om men det er viktig at kommunen har et arealregnskap som viser hvor mange boliger/hytter som har vært bygd de siste årene og hvilke trender en ser for seg slik at en unngår å regulere for store arealer som ikke vil bli planrealisert. Det er svært vanlig at kommunene er vel optimistiske i sine anslag over framtidige utbygginger noe som båndlegger store areal og skaper urealistiske forventninger hos grunneierne. Dette kan ved senere revisjoner av planen kan skape irritasjon hos disse når urealistiske områder ønskes tatt ut av planen.

Fritidsbebyggelse

Røyrvik kommune vedtok den 06.10.2016 reguleringsplanen for Skorovas hvor det er innregulert ca. 1250 fritidsboliger og leilighetsbygg. Dette området, samt de store, sentrumsnære arealene, vil etter vårt syn i seg selv dekke mer enn det samlede behovet for fritidsboliger i kommuneplanperioden. I tillegg til disse områdene ønsker imidlertid kommunen å legge ut en rekke andre, store områder til fritidsboliger. Til sammen synes dette å dreie seg om i størrelsesorden nærmere 1500 da. Dette er svært store arealer som i stor grad er tiltenkt lokalisert i umiddelbar nærhet til innsjøer og også i områder med restriktiv holdning til etablering av denne type virksomhet i eksisterende plan. I tillegg ønskes det etablert en rekke enkelthytter og naustområder. Samlet sett synes arealet som er tiltenkt fritidsboliger å være langt over det som er realistisk i det tidsperspektivet arealdelen skal dekke og flere utbyggingsarealer anbefales lokalisert til sårbare områder. Vi savner derfor en bedre grunngeving for hvilke kriterier og prioriteringer mellom områdene som er lagt til grunn for å ta flere av disse anbefalte områdene inn i planen. Vi anbefaler som ovenfor nevnt kommunen å gjennomføre et arealregnskap over områder avsatt til fritidsboliger og ta ut de områdene som er mest konfliktfylte.

Konkrete områder avsatt til fritidsboliger

NVE har ikke hatt kapasitet til å gå konkret inn i alle de planlagte områdene men vi er som nevnt kritiske til omfanget og at de aller fleste av disse er lokalisert i kort avstand til innsjøer. Vi vil imidlertid spesielt kommentere følgende områder:

Nybekkvika hytteområde

Vi noterer at både reindriftsnæringa og NTE er svært negative til realisering av dette området. Sistnevnte skriver bla. i sin uttalelse av 13.06.2013: «En omregulering av deler av området ved Nybekkvika vil derfor ikke bare skape vansker for drift og vedlikehold av eksisterende anlegg, men også umuliggjøre en mulig utbygging av nytt kraftverk- På denne bakgrunn vil NTE sterkt anmode Røyrvik kommune å ta hensyn til deres merknader og ikke tillate oppføring av hytter i området ved Nybekkvika». NTE sendte inn en konsesjonspliktvrdering til NVE i 2008 og det ble den 03.07.2008 fattet vedtak fra oss om at tiltaket ikke var konsesjonspliktig. Saken hadde da vært til høring og kommunen uttalte seg positivt til tiltaket og området er regulert gjennom reguleringsplan for Namsvassdammen og avsatt som byggeområde for energianlegg. Å avsette området til hytteformål synes derved å være i strid med reguleringsplanen og vi er derfor overrasket over at en nå, i tillegg ønsker å avsette området som område for fritidsbolig, ikke minst med tanke på at det som nevnt overfor er satt av svært store arealer til hytteformål andre steder i kommunen. NVE er nasjonal myndighet for å ivareta hensynet til overføringslinjer og produksjonsanlegg for elektrisk kraft. Arealplaner for tiltak som kan innebære skader på- eller medfører hinder for planlagte- og eksisterende anlegg med gyldig anleggskonsesjon eller konsesjonsgitte eller meldte/varslede energiproduksjonsanlegg etter energi- og vassdragslovgivningen vil gi grunnlag for innsigelse fra NVE.

Vi anser at en planrealisering av Nybekkvika hytteområde vil kunne innebære en slik hindring og vi krever derfor at området tas ut av planen. Dette er å anse som et Vilkår for egengodkjenning- Innsigelse til planforslaget.

Hyttefelt/utleiehytter ved Renselvatnet

Det ønskes etablert et større hyttefelt i dette området på ca. 182 da. Hyttefeltet er grensende til foreslått verneområde for Renselelva og er innenfor det verna vassdraget Renselelva. Det er som ovenfor nevnt i tillegg planlagt et større område for småbåthavn i tilknytning til hyttefeltet. Da hyttefeltet både ligger innenfor/i det varig verna vassdraget Renselelva og i umiddelbar nærhet til flere sårbare lokaliteter, anser vi hytteområdet til å være svært konfliktylft og dette vil sannsynligvis kreve konsesjon iht. vannressurslovens bestemmelser. Dette forholdet, samt at det er lagt til rette for betydelige alternative arealer for fritidsboliger i kommunen, gjør at vi krever at området tas ut av planen. **Dette er å anse som et Vilkår for egengodkjenning- Innsigelse til planforslaget.**

Med hilsen

Kari Øvrelid
Regionsjef

Finn Herje
Senioringeniør

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Trøndelag fylkeskommune

Statens vegvesen

Røyrvik kommune
Røyrvikveien 5
7898 LIMINGEN

Behandlende enhet: Region midt	Saksbehandler/telefon: Geir Halvard Risvik / 74122536	Vår referanse: 17/64857-3	Deres referanse: 17/1312-54-LAAR	Vår dato: 08.10.2018
-----------------------------------	--	------------------------------	-------------------------------------	-------------------------

Offentlig ettersyn – Røyrvik kommune – Kommuneplanens arealdel

Viser til brev datert 12.09.18 der vi oversendes forslag til kommuneplanens arealdel for Røyrvik kommune.

Statens vegvesen uttaler seg som vegadministrasjon for riksveg på vegne av staten, som vegadministrasjon for fylkesveg på vegne av fylkeskommunen eller som sektoransvarlig på vegne av staten.

Vår uttalelse:

Statens vegvesen er opptatt av å bevare trafikksikkerheten og framkommeligheten på fylkesvegene i kommunen. Vi er fornøyd med at en i forslag til planbestemmelser vil legge til grunn «*Statens vegvesens rammeplan for behandling av avkjørselsaker fra riks- og fylkesveg.*

Vi ber om at denne formuleringen endres til: Ved behandling av avkjørselsaker og saker som berører byggegrenser ved veg skal Trøndelag fylkes delstrategi veg 2019–30 legges til grunn. Dette skyldes endringer ifm. ny fylkesreform mv.

Vi ser at det foreslås lagt inn i kommuneplanens arealdel gang-/sykkelveg langs fv 346 (nå fv 7016) og langs fv 773 fram til Børgefjellsenteret. Vi vil ikke motsette oss dette, men vil gjøre oppmerksom på at denne gang-/sykkelvegen ikke er prioritert gjennom fylkesvegplan.

Vi har ingen spesielle merknader til øvrige deler av planen.

Planforvaltningsseksjonen Trøndelag
Med hilsen

Postadresse
Statens vegvesen
Region midt
Postboks 2525
6404 MOLDE

Telefon: 22 07 30 00
firmapost-midt@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Byavegen 48
7715 STEINKJER

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

Marthe Fjellheim
fung. seksjonssjef

Risvik Geir Halvard

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kopi

Fylkesmannen i Trøndelag, Postboks 2600, 7734 STEINKJER
Trøndelag fylkeskommune, Fylkets hus, Postboks 2560, 7735 STEINKJER

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Plan

RØYRVIK KOMMUNE
Kommunehuset
7898 LIMINGEN

Vår dato: 29.10.2018 Vår referanse: 201865231-2 Vår saksbehandler:
Deres dato: Deres referanse: 17/1312-54 Sanna Elene Hanem
Kavli

Fylkeskommunens uttalelse - Kommuneplanens arealdel 2018-2030 planID 2017001 - Røyrvik kommune

Vi viser til utsendelse datert 12.09.2018 vedrørende høring på kommuneplanens arealdel for Røyrvik kommune.

Kommuneplanens arealdel er et viktig styringsverktøy og skal være gjeldende i opptil 10 år fremover. Å ha en gjennomarbeidet plan er derfor viktig. Røyrvik kommune har lagt ned mye arbeid med planen, men vi mener det gjenstår en god del arbeid før planen er klar for sluttbehandling. Planbeskrivelsen mangler en beskrivende del, konsekvensutredningen er mangelfull og det er også mangler i plankartet. Fylkeskommunen varsler innsigelse hvis dette ikke følges opp.

I planforslaget er det lagt inn 3 nye større områder for kombinert bolig- og fritidsbebyggelse. Børgefjellsenteret foreslås utvidet. I tillegg foreslås det nye hytteområder flere steder rundt om i kommunen. I planforslaget er det satt av flere områder til LNFR-spredd. Disse områdene er i allerede etablerte grender. Det foreslås også for områder for vannkraft, råstoffutvinning, småbåthavner, samt lufthavn. I sentrum foreslås en del av de eksisterende ubebygde boligtomtene tilbakeført til LNFR-område og at man omdisponerer et annet byggeområde for boliger til næringsbebyggelse.

Planfaglig vurdering

Prosess

Når det gjelder medvirkning har det vært gjennomført en questbackundersøkelse blant grunneierne. I saksfremlegget blir det opplyst at det også har vært gjennomført et folkemøte. Dette burde vært beskrevet i planbeskrivelsen. Det har ikke vært en dialog med regionale myndigheter gjennom for eksempel regionalt planforum, slik det er vanlig å gjøre i en slik planprosess som berører mange interessefelt.

Det er utarbeidet en felles konsekvensanalyse og ROS-analyse. Konsekvensutredningen har mye bra, men er litt for tynn. Det burde vært en tabell som vurderer tema som naturmangfold, landskap, kulturminner og kulturmiljø etc. ROS-analysen er veldig omfattende. Det er utført ROS-analyse på alle områder som foreslås inn i planen og

Postadresse: Fylkets hus
Postboks 2560
7735 Steinkjer

Bankkonto: 86017685300
IBAN: NO8486017685300
BIC/SWIFT: DABANO22

Telefon: 74 17 40 00
Epost: postmottak@trondelagfylke.no
Org.nr: 817 920 632

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Plan

hvert område har et par sider ROS-analyse i tillegg til konsekvensutredning. Dette gjør at konsekvensutredningen blir et stort og uoversiktlig dokument på flere hundre sider. Det er tar tid å bla seg igjennom og dokumentet er lite leservennlig. ROS-analysen burde vært samlet i et eget dokument eller vært samlet til slutt i konsekvensutredningen. Det er heller ikke nødvendig å ta for seg område for område slik det er gjort her, man kunne heller samlet nærliggende områder og utført en felles ROS-analyse. Konsekvensutredningen har ikke en samlet vurdering og oppsummering av områdene. For eksempel burde det vært en vurdering av samlede virkninger etter arealformål eller utredningstema. Da kunne man ha fått belyst behovet for boliger/fritidsboliger, og sett på konsekvensene for reindrift og naturmangfold for å nevne noen tema. Dette er en stor mangel ved planen.. Det er gjort få prioriteringer blant de foreslåtte områdene og nesten alle er tatt inn. Vi savner en avveining mellom bruk og vern av arealene i Røyrvik kommune som hadde blitt tatt videre i planbeskrivelsen og utarbeidelsen av planen. Det angis prioriterte plantema, men vi savner en videre drøfting av disse temaene. Planbeskrivelsen beskriver grunnlaget for planen, men er ikke en beskrivelse av selve planen og de valgene man har tatt i prosessen. Dette må med og plandokumentene er ufullstendige uten.

Bolig/fritidsbebyggelse

Kommunen har tatt inn områder for ny bolig- og fritidsbebyggelse/fortetting med fokus på Røyrvik sentrum. Dette mener fylkeskommunen er et godt grep. Men kommunen har også tatt inn nye områder for fritidsbebyggelse andre steder enn i sentrum. I planprogrammet er det en oversikt over boliger og fritidsboliger i Røyrvik kommune og hvor mange tomter det er disponible. En slik oversikt er ikke vist i planbeskrivelsen og det er heller ikke en vurdering av hvilket behov kommunen har. I reguleringsplanen for Skorovatn er det regulert for 1250 fritidsboliger/leilighetsbygg. Det avsettes store arealer i tilknytning til sentrum og en utvidelse av Børgefjellsenteret. Å åpne opp for fritidsbebyggelse utover dette kan vi ikke se behovet for, i hvert fall ikke i den utstrekning planforslaget gjør. Blant annet foreslås det et hytteområde ved Bjørkvatnet. Det er en bedre tilnærming å ta utgangspunkt i sentrum og områdene rundt, og gjøre disse attraktive for fritidsbebyggelse. Det vises til at man ønsker å satse på sentrum, samtidig som det argumenteres for en utvikling i andre deler av Røyrvik. Å profilere seg som nasjonalparkkommune bør være fullt mulig med fritidsbebyggelse i sentrum. Kanskje går det an å satse på nasjonalparklandsbykonseptet og utvikle Røyrvik sentrum i tråd med dette? Det går også an å la seg inspirere av Skorovatn og utviklingen av en fjellandsby.

Nye byggeområder for fritidsbebyggelse bør i utgangspunktet ligge i nærheten av eksisterende infrastruktur. Områdene på nord- og sørsiden av Namsvatnet er lite heldig så i måte, og det er heller ikke foreslått vegankomst. Dette kan medføre fremtidig krav om veg og det vanskeliggjør avløp og renovasjon. **Det bør minimum settes bestemmelser som sier noe om standard på hyttene (tillates kun uten innlagt vann).**

Det er veldig positivt at det legges opp til områder med bolig og fritidsboliger nært sentrum. Det kunne vært vurdert rekkefølgebestemmelser på disse områdene slik at man bygger ut ett og ett område. Kommunen burde også sett på behovet for leiligheter i sentrum. Det er behov for et mangfold av botilbud, både for fastboende og tilreisende.

Det foreslås en utvidelse av Børgefjellsenteret. Er denne utvidelsen nødvendig? Her burde man heller sett på mulighetene for å fortette innenfor dagens reguleringsplan. Eksisterende enkelthytter er vist i kartet. **Kommuneplanens arealdel skal ikke ha et slikt detaljeringsnivå og vi ber om at disse tas ut av kartet.**

Det er avsatt store områder til småbåthavn. Ut i fra befolkningstallet i Røyrvik kan vi ikke se at dette er nødvendig, og anbefaler heller å definere mindre områder som småbåthavn ut ifra hvilket behov kommunen faktisk har.

Vassdrag

Hensynet til verneinteressene knyttet til viktige vassdrag er fremhevet. Det er ikke noe generelt forbud mot å bygge i strandsonen langs vassdrag, men kommunene vil etter bestemmelsen ha en plikt til å vurdere om det skal fastsettes en byggegrense i kommuneplanens arealdel, for på den måten å ivareta viktige natur-, kulturmiljø- og friluftsinnteresser langs vassdragene. Fylkeskommunen har ikke noe imot de foreslåtte byggeområdene, forutsatt at de avgrenses 50 meter fra vannet.

Folkehelse

Fra folkehelsefeltet er prioritering av å tilrettelegge/oppruste gang-/sykkelveier for både aktivitet og kulturopplevelser en viktig oppgave for å fremme folkehelsen. Dette synes å være ivaretatt i planen på en bra måte.

I folkehelsearbeidet er også innbyggermedvirkning svært viktig og sentralt. Dette blir også vektlagt i planen. Det kan være smart å tenke kreativt og bruke ulike måter for å få fram innbyggernes ønsker og forventninger.

Næringsareal

Der framstår som fornuftig med næringsarealer i sentrumsnære områder. Dette øker potensialet for samhandling og synergieffekter mellom bransjeaktører, på tvers av bransjer samt mellom det offentlige og private.

Vannkraft

Trøndelag fylkeskommune er i utgangspunktet positivt innstilt til småkraft. Vår gjeldende strategi på området, «Strategi for små vannkraftverk i Nord-Trøndelag», ser på små kraftverksutbygginger som grunnlag for lokal nærings- og samfunnsutvikling, spesielt i kommuner som opplever befolkningsnedgang og har få andre sysselsettingsmuligheter. Strategien sier også at man skal unngå direkte inngrep i varig verna vassdrag. Som en oppfølging av strategien ba fylkestinget rådmannen komme tilbake med en sak med mulige løsninger for å utnytte vannkrafta bedre, inkludert i verna vassdrag. Fylkestinget gjorde følgende vedtak: «fylkestinget i Nord-Trøndelag vil ikke tilrå en generell strategisk satsing på bygging av mikro-/minikraftverk innen varig verna vassdrag». Følgelig må utbyggingsprosjekter vurderes enkeltvis.

To av de foreslåtte vannkraftutbyggingene i Røyrvik ligger innenfor et område som inngår i verneplan for Renseelva som er et varig verna vassdrag. Vernegrunnlaget er urørthet. I 2005 åpnet Stortinget for konsesjonsbehandling av kraftverk med installert effekt opp til 1 MW i verna vassdrag. Dette under forutsetning av at eventuelle utbygginger ikke svekker verneverdiene i vassdraget. Det vil være vanskeligere å få innvilget konsesjon i et varig verna vassdrag.

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Plan

Vi minner om at fra 01.01.2018 er det kommunen som er konsesjonsmyndighet i vannkraftsaker med størrelse på inntil 1 MW installert effekt, med visse unntak. Kommunen er ansvarlig for selve saksbehandlingen og vil fatte vedtak. Ett av disse unntakene er verna vassdrag som NVE fortsatt vil ha ansvaret for. Konsesjonsbehandlingen i vannkraftsaker er mer omfattende enn det som er gjennomført i «Konsekvensutredning og ROS-analyse».

Mineraler

Trøndelag fylkeskommune har nylig vedtatt en betydelig satsing på mineraler. Vi mener det ligger et næringspotensial i å dekke samfunnets behov for mineraler og steln fra gamle gruveområder og nye forekomster. Det er positivt at det er fokusert på dette i kommuneplanens arealdel og at de ønsker å legge til rette for råstoffutvinning. På lang sikt kan mineralutvinning bety en vesentlig andel arbeidsplasser, spesielt dersom det legges til rette for lokal foredling av ressursene.

I «Kap. 1 Innledning» står det at mineralforekomstene i Joma og Skorovas skal beskrives. Vi kan ikke se at dette er gjennomført. Det ville vært en styrke for dette plantemaet om mulige synergieffekter mellom forekomstene, og hvilken kommunal tilrettelegging som er nødvendig for å bidra til dette, blir beskrevet.

Massetak

Det er positivt at planen har lagt vekt på å identifisere områder som er egnet som massetak da dette er en ikke-fornybar ressurs som det brukes stadig mer av. Masseforvaltning må ses langsiktig, og det er viktig å ikke bygge ned det man skal bygge av samt sikre framtidige behov. For å minske samfunnsmessige konsekvenser bør lokaliteter som ligger nær eksisterende infrastruktur og mulige sluttbrukere prioriteres. Når det gjelder egnetheten til ressursene så har NGU ett kartsett for grus- og pukressurser, en av nytteverdiene er å sikre at eksisterende og framtidige ressurser blir tatt med i areal og reguleringsplaner.

Kartfremstilling

I kartet er de fleste holmer vist som formål bruk og vern av sjø og vassdrag. Ideelt sett burde alle holmer fått formål LNFR, men det er en stor jobb å kode disse manuelt og håndteringen av fila kan bli treg. På grunn av dette kan man velge å bare å kode om holmene over en viss størrelse. Tilsvarende tilnærming bør man ha ved koding av vannformål. Med denne fremgangsmåten må man være klar over at hvis vektorfila benyttes som grunnlag for KOSTRA-rapportering, vil arealregnskapet for de ulike formålene ikke bli riktig. For at dette skal bli riktig må alle flater i praksis kodes korrekt uansett størrelse.

I tilfelle for kommuneplanens arealdel i Røyrvik der bare noen holmer er LNF-formål, bør det i bestemmelsene til planen gis en merknad til denne fremstillingsmåten. Det bør stå noe om at alle holmer og skjær i kommunen som ikke er spesielt merket i plankartet har LNF-formål. Det forutsetter at holmer som ikke har dette formålet er kodet som noe annet enn LNF. En tilsvarende kommentar bør gis for vann/tjern som i praksis er bruk og vern av vassdrag men som kan inngå i LNF hvis de ikke kodes om. Kommunen kan ta kontakt med Kartverket for å få hjelp til å kode om fila massivt. De har programvare som kan benyttes til dette.

I kartet som ligger vedlagt i utsendelsen er det en forskyvelse nederst på kartet. Dette må rettes opp i.

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Plan

Når man ser på kartet via GisLink skiller det ikke mellom nåværende og fremtidig formål. Dette må endres så man ser hva som er gjeldende.

Kulturminner nyere tid

Kulturminneplan

Røyrvik kommune har parallelt med arbeidet med arealplanen jobbet med Kulturminneplan for Røyrvik. Planprogrammet for kommuneplanens arealdel har som ambisjon å innarbeide deler av kulturminneplanen med bestemmelser og retningslinjer i arealplanen. Dette er ikke fulgt opp.

I forbindelse med kommuneplanarbeidet er det gjort en KU og ROS-analyse. I avsnitt e) om Kulturminner konkluderer KU/ROS-analysen med at planmyndigheten anser forholdet til kulturminner som vel ivaretatt gjennom en egen kommunedelplan for kulturminner.

Kommunen vedtok å lage en temaplan for kulturminner, og ikke en kommunedelplan. Kulturminneplanen er derfor ikke juridisk bindende. Tidlig i kulturminneplanprosjektet ble det avgjort at bestemmelsene for kulturminner legges inn i kommuneplanens arealdel. Dette ble vurdert som hensiktsmessig både for å begrense antall planer i kommunen og fordi bestemmelsene da blir lett tilgjengelig for saksbehandlere og innbyggere. Bestemmelsene gir forutsigbarhet og blir juridisk bindende. Både bestemmelser, retningslinjer og handlingsprogrammet er samkjørt med Kommuneplanen. Slik kan en se på Kulturminneplanen som en fagrappport om kulturminner som begrunner bestemmelsene

Hovedhensikten med Kulturminneplanen er å finne fram til et utvalg kulturminner som får et formelt vern gjennom bestemmelser i kommuneplanens arealdel. I tillegg til bestemmelsene gir handlingsplanen en prioritering av tiltak for bevaring og utvikling av kulturminnene.

Bestemmelser

Bestemmelsene skiller ikke mellom generelle bestemmelser og bestemmelser til arealformål. Dette gjør at bestemmelsene fremstår uryddige. Noen av bestemmelsene gjelder egentlig hensynsoner, som f.eks 12.Støy (Hensynsone a), 19.Faresoner (Hensynsone a) og 20.Kulturminner (Hensynsone c/d). Hensynsonene skal angis med bokstavene a) til f). Til hensynsonene skal det i nødvendig utstrekning angis hvilke bestemmelser og retningslinjer som gjelder eller skal gjelde i medhold av loven eller andre lover for å ivareta det hensynet sonen viser.

I en arealplan kan det ikke gis bestemmelser til hensynsone c) til andre soner enn randsoner rundt nasjonalparker og landskapsvernområder. Det kan utarbeides retningslinjer som begrenser virksomhet, setter vilkår for tiltak og om saksbehandlingsprosedyrer for søknad om tiltak. Til hensynsone d), områder som er båndlagt eller under båndlegging, kan det gis bestemmelser.

Kulturminner, kulturmiljøer og landskap kan sikres i kommuneplan på tre måter:

- Hensynsoner med bestemmelser eller retningslinjer, § 11-8
- Bestemmelser til arealformål, §§ 11-10 og 11-11
- Generelle bestemmelser, § 11-9

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Plan

I bestemmelse 20. Kulturminner heter det at *Kommunedelplan for kulturminner og denne plans retningslinjer gjøres gjeldende for hele Røyrvik kommune.* Kulturminneplanen for Røyrvik er ikke vedtatt. Det er derfor ikke anledning til å ha med denne bestemmelsen slik som den er formulert. Bestemmelsen må derfor strykes.

Følgende bestemmelser og retningslinjer er formulert i kulturminneplanen med den hensikt at de innarbeides i kommuneplanens arealdel. Vi anbefaler sterkt at disse tas inn i kommuneplanen:

- **Generelle bestemmelser til kommuneplanens arealdel § 11-9**

(Landskap)

Områder med natur- og kulturverdier som er vurdert som verdifulle landskap i kommunens kulturminneplan, skal ivaretas og forvaltes slik at kvalitetene i landskapet styrkes. Viktige kulturlandskapskvaliteter sikres gjennom en restriktiv holdning til inngrep. Ved oppføring av nye bygninger eller installasjoner skal det tas særskilt hensyn til plassering og utforming, for å unngå negative estetiske og miljømessige konsekvenser.

(Kulturminner og kulturmiljø)

Alle bygninger eldre enn 1900 skal bevares. Vedlikehold og istandsetting skal gjøres på en slik måte at materialvalg og teknikk videreføres. Tilbakeføringer må gjøres på dokumentert grunnlag. Eventuelle søknader om dispensasjon for ombygging eller riving skal forelegges kulturminnemyndigheten til uttalelse.

Bygninger som kommunen anser som verneverdige skal bevares og tillates ikke revet, unntatt ved totalskade/naturskade. For bygninger som i seg selv, eller som del av et miljø, har historisk, arkitektonisk eller annen kulturell verdi, kan kommunen kreve at det tas hensyn til disse verdiene ved endring eller oppussing av fasade. Med sikte på bevaring og/eller gjenoppretting av husets karakter kan kommunen kreve at husets takform, fasader, vinduer, dører, materialbruk og farger opprettholdes eller tilbakeføres. Om nødvendig må det utarbeides en plan som ivaretar disse hensyn. Bygninger kan på- og tilbygges såfremt dette ikke reduserer bygningens verneverdi. Eventuelle tilbygg må underordnes den eksisterende bygningen med hensyn til plassering, utforming, størrelse, material- og fargebruk.

Kulturminner i utmarka som eksempel setre, setervoller, gamle veler, steingjerder, grensesteiner skal ikke endres eller fjernes, men bevares som historiefortellende elementer for ettertiden.

(Freda kulturminner)

Tiltak som berører et freda kulturminne eller dets omgivelser, skal prosjekteres og utføres slik at det har gode visuelle kvaliteter både i seg selv og i forhold til tiltakets funksjon og dets bygde og naturlige omgivelser og plassering.

Tiltak som kan virke inn på automatisk freda kulturminner meldes inn til kulturminneforvaltningen, jf. Kulturminneloven § 8.

Dersom det i forbindelse med tiltak, over eller under vann, blir funnet automatiske fredete kulturminner som ikke er kjent, skal arbeidet stanses jf. Kulturminneloven §§ 8 og 9.

- **Bestemmelser til arealformål etter §§ 11-10 og 11-11**

Bebyggelse og anlegg

Ved planlegging, utbygging og gjennomføring av tiltak skal nye bygninger og anlegg, samt endringer av eksisterende, tilpasses det bygde og naturgitte kulturlandskapet og byggeskikken på stedet.

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Plan

Landbruks-, natur- og friluftsmål samt reindrift

Innenfor arealformålet landbruks-, natur- og friluftsmål og reindrift skal det legges vekt på god landskapstilpasning og stedegen byggeskikk ved oppføring av nye bygninger og anlegg. Hensynet til landskap, jordvern, kulturminner og kulturmiljøer skal ivaretas.

Dersom kommunen gir tillatelse til bygging av nytt bygg på en landbrukseiendom, skal bygningen tilpasses eksisterende bygninger i tunet gjennom volum, utforming og materialbruk.

• Hensynssoner med retningslinjer § 11-8

c) Sone med særlig hensyn til landskap (SOSI-kode 550) (Gudfjelløya, Bukta/Strandvika, Tunnsjørøyrvika, Zarinatangen)

Det verdifulle kulturlandskapet skal forvaltes slik at kulturminner og kulturmiljø, biologisk verdifulle miljøer, jordbruksareal, tilgjengelighet og den visuelle opplevelsen av landskapet ivaretas. Tiltak i hensynssonene skal sendes inn til regional kulturminneforvaltning til uttalelse.

c) Soner med særlig hensyn til bevaring av kulturmiljø (SOSI-kode 570) (Gjersvik, boligfelt nord i Røyrvik sentrum, Johkegaske, Reiret, Orvatnet, Skogly, Nebo)

Eksisterende bygninger skal holdes vedlike, uten vesentlige endring i materialbruk og størrelser.

Strøkskarakteren i boligfelt Nord i sentrum, med bygninger langs to gateløp med direktørboligen i midten, garasjerekker og gjenkjennbare arbeiderboliger og funksjonærboliger skal bevares. Ved byggesaksbehandling skal eiere oppfordres til å bevare eller tilbakeføre bygningens tidsmessige særpreg som «Jomahus»: fargebruk, vindusrekker som danner horisontale rekker i fasaden, stående og liggende panel, vindustype med hele ruter og enkelhet i materialer og utforming, lav takvinkel. Bygninger kan på- og tilbygges såfremt dette ikke reduserer bygningens verneverdi. Eventuelle tilbygg må underordnes den eksisterende bygningen med hensyn til plassering, utforming, størrelse, material- og fargebruk.

• Hensynssoner med bestemmelser § 11-8

d) Båndlegging etter kulturminneloven (SOSI-kode 730) (Orvatnet)

Det er flere automatisk freda kulturminner i området som skal forvaltes i henhold til Kulturminneloven. Inngrep i grunnen eller andre tiltak som kan virke inn på de automatisk freda kulturminnene er ikke tillatt uten etter dispensasjon fra kulturminneloven.

f) Båndlegging etter gjeldende reguleringsplan (SOSI-kode 910) (Johkegaske)
Kulturmiljøet er vernet etter plan- og bygningsloven og skal forvaltes i henhold til bestemmelsene i reguleringsplan for Johkegaske.

Oppsummering kulturminner nyere tid

Kommunen er svært viktig som forvalter av kulturminner og kulturmiljøer, ikke minst i den daglige virksomheten som plan- og byggesaksmyndighet. Gjennom å utarbeide kulturminneplan, har Røyrvik kommune tatt et bevisst grep for å ivareta kommunens mange og viktige kulturminner. Det er avgjørende for dette arbeidet at kulturminneplanen blir en del av arealplanen gjennom hensynssoner, bestemmelser og retningslinjer.

Kulturminner eldre tid

Kommuneplanens arealdel 2018-2030 planID 2017001, Røyrvik kommune dekker store arealer, og det er god faglig grunn til å anta at det kan finnes hittil ikke påviste automatisk fredete kulturminner både i undergrunnen og ute i terrenget. Dette vil kunne få konsekvenser for senere planprosesser og bruk av arealene.

I tillegg har de fleste kjente kulturminnene innen planområdet eldre og unøyaktig kartfesting. Ved tiltak i nærområdet til disse vil det derfor være behov for kontrollregistreringer av kulturminnene, både med tanke på tilstand og kartfesting. **De kjente kulturminnene inkl. sikringssoner må tas inn i plankart og bestemmelser som hensynssone d) for båndlegging etter kulturminneloven.**

For områdene med endrede formål i plankartet har vi ingen særskilte merknader, men vi gjør oppmerksom på at **fylkeskommunen kan komme til å kreve arkeologiske registreringer for kommende tiltak.** Dette vil vurderes nærmere når det foreligger detaljregulering eller konkrete søknader innen disse områdene. Ved eventuelle arkeologiske funn vil dette kunne få konsekvenser for videre framdrift av planprosess og/eller bruken av det aktuelle området. Arkeologiske registreringer kan også gjennomføres på kommunedelplannivå dersom kommunen finner dette hensiktsmessig. Vi har ingen særskilte merknader til formålsendringene for øvrig.

Vi ber kommunen være oppmerksom på at tiltak kan være søknadspliktige etter kulturminneloven, selv om de ikke er søknads- eller meldepliktige etter plan- og bygningsloven. Dette kan for eksempel gjelde ved bygging på gårdsanlegg, områder for spredt boligbygging eller ved mindre byggetiltak som garasjer o.l. Kommunen skal ta kontakt med fylkeskommunen ved kulturminneforvaltningen for å avklare forholdet til automatisk fredete kulturminner.

Trøndelag fylkeskommune har med denne uttalelsen ikke gitt tillatelse til tiltak som kan komme i konflikt med eller medføre inngrep i automatisk fredete kulturminner. Vi viser for øvrig til foregående uttalelse fra nyere tids kulturminner når det gjelder denne planens forhold til kulturminneplan for Røyrvik kommune som er under utarbeidelse, og vi støtter nyere tids kulturminner sin kommentarer til at kulturminneplanen må bli en del av arealplanen gjennom hensynssoner, bestemmelser og retningslinjer.

Vannforvaltning

Trøndelag fylkeskommune er vannregionmyndighet for Trøndelag, med ansvar for fastsetting av tverrsektorielle miljømål for alt vann i regionen. Røyrvik kommune inngår i vannområdene Namsen og Ångermanälven, og deltar i samarbeidet om en felles koordinatorressurs med kontorsted i Grong. Det overordnede målet med arbeidet er å hindre forringelse av vannmiljøet, og sikre at det gjennomføres tiltak der nødvendig for å komme opp på ønsket miljøtilstand. Miljømålene framgår av regional plan for vannforvaltning 2016 – 2021. Mer informasjon kan leses på www.vann-nett.no/portal. God planlegging av kommunen kan inngå som del av nødvendige tiltak for å bedre miljøtilstanden. Fylkeskommunen kan komme med konkretiseringer rundt dette ved senere planer.

Merknader til planbeskrivelsen:

- Kap 4: vi merker oss og støtter opp under at samarbeidet i Namsen vannområde fanges opp og utnyttes som del av areal- og samfunnsplanleggingen i Røyrvik kommune. Punktet bør justeres til å beskrive både forbedringer og opprettholdelse av vannmiljøet, for å gjengi vannforskriften mer korrekt.

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Plan

- Kap. 4: det må også framgå at Ångermanälven vannområde, med stort areal i Røyrvik, inngår i samarbeidet som Namsen vannområde administrerer. Avrenning til Sverige styres av svenske målsetninger for gjennomføring av vanddirektivet, men utføres av norske myndigheter. Dette er særlig relevant mht. at mesteparten av befolkningen i kommunen bor innenfor Ångermanälven vannområde.
- Kap. 5: her er det viktig at regional plan for vannforvaltning med miljømål for alt vann kommer med. Dette er en gjeldende forutsetning for all forvaltning som berører vann. Herunder må også planen som dekker vannområdene med avrenning til Sverige fra Trøndelag inngå.
- Kap. 7: i forhold til Innkomne svar om kraftproduksjon, vil vi påpeke at det er vesentlig å ivareta fastsatte miljømål hvis søknader fremmes.

Merknader til konsekvensutredningen/ROS og bestemmelsene:

- Generelt: det planlegges en rekke inngrep i strandsonen. Disse bør vurderes i forhold til fastsatt miljømål for vann. Se anbefaling nedenfor.
- Generelt: hensyn til vannmiljø ivaretas gjennom bestemmelsen om byggeforbudssone langs vann og vassdrag. Dette er en styrke ved planen.
- Fylkeskommunen vil rose kommunen for å ha med bestemmelsen om forbud mot lukking av bekker. Dette bidrar til å ivareta kommunens plikter etter vannforskriften.
- Anbefaling: fylkeskommunen vil anbefale å fastsette grense på 50m mot vann og vassdrag for lagring av rundballer.
- Anbefaling: alle planforslag og tiltak etter pbl. §1-6 som berører overflatevann eller grunnvann skal vurderes etter fastsatte miljømål i regional plan for vannforvaltning.

Oppsummering

Fylkeskommunen etterlyser en avveining mellom bruk og vern av arealene i Røyrvik. Det er ikke gjort en vurdering av hvilket behov kommunen har for fritidsbebyggelse, bolig eller næringsformål. I stedet for å åpne opp for fritidsbebyggelse flere steder i kommunen burde man prioritert sentrum. Det er satt av store områder til fritidsbebyggelse nært sentrum, det er disse kommunen bør satse på. Kommunen bør også vurdere om det behov for leiligheter i sentrum, dette kan være aktuell boform for både fastboende og tilreisende.

Plandokumentene er mangelfulle. Spesielt planbeskrivelsen er mangelfull, og det er også store mangler ved konsekvensutredningen. Dette må det rettes opp i.

Bestemmelsene skiller ikke mellom generelle bestemmelser og bestemmelser til arealformål. Dette gjør at bestemmelsene fremstår uryddige. Det bør derfor tas en gjennomgang av bestemmelsene.

Kommunen er svært viktig som forvalter av kulturminner og kulturmiljøer, ikke minst i den daglige virksomheten som plan- og byggesaksmyndighet. Gjennom å utarbeide kulturminneplan, har Røyrvik kommune tatt et bevisst grep for å ivareta kommunens mange og viktige kulturminner. Det er avgjørende for dette arbeidet at kulturminneplanen blir en del av arealplanen gjennom hensynsoner, bestemmelser og retningslinjer.

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Plan

Det er nødvendig at Røyrvik kommune tar en runde til med kommuneplanens arealdel for at kommunen skal et godt og gjennomtenkt styringsverktøy. Fylkeskommunen deltar gjerne i et dialogmøte og er behjelpelige i den videre prosessen.

Vi ber om snarlig beskjed hvis våre vilkår ikke blir imøtekommet så vi kan vurdere å legge saken fram til politisk behandling for en eventuell innsigelse.

Med vennlig hilsen

Vigdis Espnes Landheim
Seksjonsleder

Sanna Elene Hanem Kavli
Rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Saksbehandlere:

Plan: Sanna Elene Hanem Kavli
Kulturminner nyere tid: Gunn-Hege Lande
Kulturminner eldre tid: Frode Kristiansen
Folkehelse: Guri Wist
Næring: Ola Kolseth Dalen
Vannforvaltning: Bendik Eithun Halgunset

Kopimottakere:

FYLKESMANNEN I TRØNDELAG
NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)
SAMEDIGGI / SAMETINGET
STATENS VEGVESEN REGION MIDT STEINKJER KONTORSTED

RØYRVIK KOMMUNE
RØYRVIK KOMMUNE
SENTRALADMINISTRASJON

7898 LIMINGEN

Deres ref:
Vår ref: 2018/212431
Dato: 10.10.2018
Org.nr: 985399077

RØYRVIK KOMMUNE Sentraladministrasjonen	
17/132	58
10 OKT. 2018	
Ansatt:	
Ansatt:	PDE
Ansatt:	LAAK

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Mattilsynet

Uttalelse til forslag til kommuneplanens arealdel 2018-2030

Vi viser til oversendt planforslag til kommuneplanens arealdel (KPA) til høring, i brev dat. 20.09.2018.

Det oppgis i saksfremstillingen at planprogrammet ble vedtatt den 13.06.2017. Grunnet forsinkelser ble planprogrammet justert og tatt til ny behandling. Der ble saken utsatt og det ble avholdt folkemøte og ny høringsfrist ble gitt, 6.4.2018. Disse innspillene er nå altså lagt inn i foreliggende dokument på høring.

Mattilsynet har ikke fått planen til uttalelse tidligere. Vi minner om at Mattilsynet også skal ha melding ved oppstart av planarbeidet, jf PBL § 4-1, andre, samt tredje ledd.

Mattilsynets rolle, og regelverk

Som sektormyndighet med innsigelsesrett skal Mattilsynet kunne gi uttalelser ang drikkevann og hensynet til dette, i alle planfaser av område- og kommunedelplaner (kan også gjelde for våre andre myndighetsområder).

Kommunene skal i samsvar med folkehelseloven kapittel 2 ta drikkevannshensyn når den utarbeider arealdelen av kommuneplanen og reguleringsplaner, i henhold til kommunens plikter etter drikkevannsforskriftens § 26. Andre bestemmelser som er relevante er også § 4 om forbud mot forurensning som retter seg mot alle og enhver, og § 12 om beskyttelsestiltak som gjelder for vannverkseieren.

Foruten plan- og bygningsloven selvsagt, gjelder lov om kommunale vass- og avløpsanlegg. Meget vesentlig er Nasjonale mål for vann og helse (22.5.2014), som gir føringer innen vann- og avløpsforvaltning på flere områder. Eksempler: bedre vannkvalitet, bedre avløpsordninger, bedre beskyttelse av vannkilder, fellesløsninger mv.

Aktuelle momenter for KPA i forhold til drikkevannshensynet vil være:

- henvisninger til relevant regelverk som sikrer drikkevannskilder og reservelkilder.
- Henvisning til hovedplan VA for kommunen dersom denne foreligger som separat plan.
- Nasjonale og regionale føringer og bestemmelser, jf nasjonale mål for vann og helse nevnt ovenfor.
- Forpliktende tiltak som viser at kommunen innfrir krav i regelverk på drikkevann.
- Temakart for drikkevann med oversikt over vannforsyninger, både hovedkilder og reservelkilder, også private og mindre forsyninger.

Mattilsynet
Region Midt

Saksbehandler: Torger Hundseth
Tlf: 22 40 00 00 / 22779040
E-post: postmottak@mattilsynet.no
(Husk mottakers navn)

Postadresse:
Felles postmottak, Postboks 383
2381 Brumunddal
Telefaks: 23 21 68 01

www.mattilsynet.no

- Hensynssoner/begrensninger i aktivitet i nærområdet til kildene, med tekst og markering i kart. Dette gjelder både overflatekilder og grunnvannskilder.
- Nye etableringer/tiltak skal utløse krav om at tiltakshaver kartlegger alle drikkevannskilder som kan bli berørt av arbeidene. Tiltakshaver skal i tillegg utarbeide en faglig basert vurdering av konsekvenser for drikkevannet, og eventuelle tiltak for å redusere risiko skal vurderes.
- Bestemmelser som sikrer etablering av felles vann- og avløpssystem og tilknytning til etablerte vannforsyninger (Nasjonale mål).
- Bestemmelser som sikrer tydelig eierforhold ved nye vann- og avløpssystem.
- Kommunen følger opp arbeidet med vannforvaltningen og vannforskriften. De gjennomfører konkrete tiltak og bidrar til forbedring av vannkvalitet i de enkelte vannområder som går inn i kommunen. (Gjelder alt vann.)

I planarbeidet skal det altså tas hensyn for å sikre tilfredsstillende vannforsyning, samt også at utbygginger ikke skal utgjøre en fare for eksisterende vannforsyning og reservelkilder, eller framtidige vannkilder.

- **Omtale av vannforsyning i forslaget til KPA, med våre kommentarer**
I planbeskrivelsen er ikke vannforsyning omtalt spesielt. Men under regionale og kommunale føringer nevnes tema som folkehelse, samfunnssikkerhet, infrastruktur, helse og sikkerhet.
Kommentar: I et drikkevannsperspektiv vil vannforsyning være essensielt for alle disse nevnte temaer. Angående samfunnssikkerhet med vannforsyning til innbyggerne, er dette også omtalt som en av kommunens plikter i drikkevannsforskriftens § 26.
- Under nasjonale føringer er det nevnt mål om forbedring av vannkvaliteten for Namsen vannområde. (Gjelder alt vann.)
- I bestemmelser og retningslinjer er det omtalt rekkefølgekrav eller ev. avtale med kommunen for infrastruktur ved alle utbygginger. Dette er bra. Vannforsyning er nevnt som infrastruktur det kan inngås avtale om.
- Det er byggeforbudssoner ved vann og vassdrag (50 m/ 20 m). Innenfor sonen er det generelt tillatt med mindre tiltak for å fremme friluftsliv.
Kommentar: Forbudssonene er generelle og antas ikke vurdert ut fra hensynet til forurensning av vannkilder. I forhold til drikkevannskilde kan all aktivitet som kan påvirke vannkvaliteten være uheldig.
- Det er avsatt plass for etablering av flyplass.
Kommentar: Dette vil også være et tiltak som må vurderes i forhold til påvirkning av vannforsyning.
- Kommentar hensynssoner: Planen mangler helt hensynssoner for drikkevannskilder og nedbørfelt, samt bestemmelser knyttet til arealbruken. Jf drikkevannsforskriftens § 26, 2. ledd. Da nytt vanninntak i Vekteren har gitt problemer, kan det bli aktuelt med flytting av dette. Et vanninntak skal som prinsipp legges der det er minst sjanse for påvirkning nå og i framtiden, samtidig som arealbruken sikres til dette formålet.
- Foreliggende plan legger opp til en del spredt boligbygging og fritidsboliger.
Kommentar: Dette kan innebære utfordringer i forhold til tilfredsstillende vannforsyning og fellesanlegg. Ved alle utbygginger og reguleringsplaner må planene for/ tilfredsstillende vannforsyning dokumenteres (VA-plan eller annet, prøveresultat mv). Det vil si at et område ikke kan bygges ut før det er dokumentert at det kan skaffes nok og godt drikkevann. Vannforsyning bør stå høyt/øverst på sjekklista ved alle planer om utbygging.
- Når det gjelder ROS og konsekvensutredning er det vurdert brudd på kommunal vannledning, forurensning av vannkilde og ledningsnett som mulige hendelser ved samtlige områdeplaner.
Kommentar: Dette vil være vanskelig å vurdere dersom en ikke kjenner eksisterende vannforsyninger eller vet hvilken vannforsyning som er aktuell for det enkelte område.

Registreringsplikt for vannforsyninger

Det er i dag innført registreringsplikt for alle vannforsyninger som forsyner fra og med 2 husstander eller hytter. Dersom vannforsyningen forventes å kunne levere over 10 m³/døgn, vil planene være godkjenningsspliktige, jf drikkevannsforskriftens § 18.

Kort oppsummert vil Mattilsynet at følgende forhold innarbeides i KPA:

1. Henvisning til drikkevannsforskriften (spesielt § 26) og nasjonale mål for vann og helse.
2. Etablere hensynssoner/sikringssoner for drikkevann og nedbørfelt (kommunalt og privat), samt aktuelle bestemmelser for vannkilder og nedbørfelt, som forbud mot forurensning med ev. spesifiseringer, restriksjoner mv. Det anbefales også at for hensynssonene skal drikkevannshensynet gå foran andre interesser.
3. Sørge for at nødvendige krav til vannforsyning i forbindelse med alle utbygginger er ivaretatt.

Vi er selvfølgelig åpen for kontakt om alle forhold knyttet til våre myndighetsområder i den videre prosessen med KPA.

Med hilsen

Torger Hundseth
seniorinspektør

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

Kopi: Fylkesmannen i Trøndelag (fmtlpost@fylkesmannen.no)

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Røyrvik kommune
Kommunehuset
7898 LIMINGEN

ROYRVIK	LAAR
Saksnummer	Saksnummer
17/1312	69
26 OKT. 2018	
LD	
FDE	LAAR

Dato: 26.10.2018
Vår ref: 18/03676-2
Deres ref: 17/1312-59-LAAR

Uttalelse til offentlig ettersyn av kommuneplanens arealdel 2018 - 2030 for Røyrvik kommune

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 11. oktober 2018, mottatt her 17.10.2018.

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnyttning av mineralske ressurser, og har et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i plansaker. Et mål i mineralforvaltningen er å sikre tilgangen til mineralressursene i framtida og hindre at viktige forekomster båndlegges av arealbruk som utelukker framtidig utnyttelse.

Vi kan ikke se å ha mottatt planstrategi og planprogram/varsel om oppstart for rulling av arealdelen til offentlig ettersyn. DMF har dermed ikke hatt mulighet til å komme med innspill til tema som bør utredes i forbindelse med kommuneplanens arealdel når det gjelder ivaretaking og forvaltning av mineralressursene i kommunen.

Plansaker skal oversendes DMF for uttalelse jf. plan og bygningsloven §§ 5-1 og 5-2. Dette gjelder minimum alle planer som berører registrerte forekomster av mineralske ressurser eller bergrettigheter gitt i henhold av mineralloven, og alle planer som omfatter masseuttak. Planer skal forelegges DMF for mulighet til uttalelse både ved varsel om oppstart og offentlig ettersyn, dette gjelder også for kommuneplan.

Viktige føringer for mineralressurser i planarbeidet

I Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging vedtatt ved kongelig resolusjon 12. juni 2015, heter det at Norge har store mineralressurser som det moderne samfunnet har behov for og utvinning kan gi grunnlag for verdiskaping. Den regionale og kommunale arealplanleggingen er viktig for å sikre tilgjengelighet til gode mineralforekomster i fremtiden, og for å ivareta andre miljø- og samfunnshensyn. Regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging:

- Fylkeskommunene og kommunene sikrer tilgjengelighet til gode mineralforekomster for mulig utvinning, avveid mot miljøhensyn og andre samfunnsinteresser. Behovet for og tilgangen på byggeråstoffer ses i en regional sammenheng.

Leiv Erikssons vei 39
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST mail@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GWNO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Om kommuneplanen

Kommuneplanen som er til offentlig ettersyn er en revidering av gjeldende plan som er fra 1995. Hovedformålet med planen er å legge til rette for en framtidsrettet og bærekraftig arealbruk og utvikling i årene som kommer. Planprogrammet legger opp til en generell revisjon av plankart og bestemmelser.

I fastsatt planprogram er det en uttalt målsetning at områder for råstoffutvinning vurderes, både eksisterende og nye massetak, og at mineralforekomstene i Joma og Skorovas beskrives.

Forvaltning av ikke-fornybare mineralressurser

Mineralske ressurser er ikke-fornybare naturressurser som kun kan utnyttes der de naturlig forekommer. Det er et stort behov for byggeråstoff av tilstrekkelig kvalitet, spesielt i bygg- og anleggsbransjen. Samtidig er det store økonomiske- og miljøgevinster tilknyttet å sikre at råstoffene er kortreiste.

Arealdelen i kommuneplanen er det viktigste redskapet kommunen ar for å sikre en langsiktig og forsvarlig forvaltning av mineralressursene. Som de nasjonale forventningene legger vekt på, omfatter forvaltningen av mineralressurser ikke bare å avsette nye områder for råstoffutvinning. Det innebærer også å sikre tilgjengeligheten til gode mineralforekomster for fremtiden og kommende generasjoner.

I dette ligger det at kommunen, så langt det er mulig, bør unngå å båndlegge registrerte mineralressurser gjennom arealbruksom bygger ned forekomster eller legger andre begrensninger for framtidig utnytting av ressursene. Dette kan gjøres ved å legge registrerte mineralressurser, som ikke er avsatt til råstoffutvinning, inn som hensynssone c) H590 sikring av mineralressurser i kommuneplanen.

Joma gruver/industriområde – malmforekomsten Joma

DMF behandler samtidig med kommuneplanens arealdel for Røyrvik kommune varsel om oppstart av planarbeid og høring av planprogram for reguleringsplan for Joma industriområde. Planarbeidet er igangsatt med tanke på gjenopptagelse av gruvedriften i Joma gruver. Malmforekomsten Joma er av Norges geologiske undersøkelse (NGU) vurdert til å være av internasjonal betydning. Etter det vi kan se er ikke forekomsten beskrevet i plandokumentene slik planprogrammet for reguleringsplanen legger opp til.

Deler av planområdet for ny gruvedrift i Joma, inngår i reguleringsplan for Joma Industriområde, mens øvrige områder for planlagt gruvedrift (dagbrudd på fjellet) ikke inngår i reguleringsplan. I forslag til ny kommuneplan er ikke dette området avsatt til fremtidig areal for råstoffutvinning, men er avsatt som LNFR-område med hensynssone reindrift. Bestemmelsene tilhørende LNFR-området tillater ikke annen bygge- og anleggsvirksomhet enn den som er tilknyttet stedbunden næring. Gruvedrift/råstoffutvinning vil dermed være i strid med arealformålet med mindre det gis dispensasjon fra kommuneplanen.

DMF ser det derfor som uheldig at området ikke er avsatt til råstoffutvinning i kommuneplanens arealdel, i og med at påbegynte reguleringsarbeider legger til rette for gjenopptagelse av gruvedriften.

Vi ber videre om at øvrige deler av den internasjonalt viktige Jomaforekomsten reguleres til hensynssone c) H590 sikring av mineralressurser.

Grus og pukkeforekomster i kommunen

Når det gjelder forvaltning av grus- og pukkeforekomstene fremgår det at kommunen har en bevisst og langsiktig holdning til utnyttelsen av disse. Det er avsatt en rekke områder for råstoffutvinning spredt rundt i kommunen, og det er viktig med tanke på å minimere transportkostnader og miljøavtrykk.

Alle regulerte områder for råstoffutvinning videreføres i arealdelen. Det er flere uregulerte områder for råstoffutvinning i kommunen. Noen av disse er avsatt til råstoffutvinning ligger i eksisterende arealplan, og videreføres nå i ny plan. Det avsettes nye områder for råstoffutvinning i kommuneplan på offentlig ettersyn, både grustak og kalkbrudd.

Det er foretatt konsekvensutredning for alle områder for eksisterende og fremtidig råstoffutvinning som ikke inngår i reguleringsplan. Av konsekvensutredning og planbestemmelser fremgår at drift i områdene for ny eller eksisterende råstoffutvinning ikke skal skje før områdene inngår i godkjent reguleringsplan.

DMF minner om at samlet uttak på mer enn 10 000 m³ masse, samt et ethvert uttak av naturstein krever konsesjon jf. mineralloven § 43 før drift kan starte. Søknad sendes DMF. Driftsplan skal utarbeides i forbindelse med søknad om driftskonsesjon for uttaket.

DMF er svært tilfreds med at det avsettes nye områder for råstoffutvinning og at det stilles plankrav om reguleringsplan for eksisterende og nye massetak. Vi sier oss enig i vurderingene i konsekvensutredningen når det gjelder avsatte arealformål for bebyggelse og anlegg - råstoffutvinning.

Faglige råd

1. På grunnlag av pågående reguleringsprosess for ny gruvedrift i Joma, anbefaler DMF at områder for planlagt gruvedrift avsettes til fremtidig råstoffutvinning i kommuneplanens arealdel og at øvrige deler av den internasjonalt viktige malmressursen reguleres under hensynssone c) H590 med retningslinjer som vist nedenfor.
2. DMF anbefaler at registrerte mineralske forekomster som ikke er avsatt til råstoffutvinning eller allerede er båndlagt av eksisterende bebyggelse og infrastruktur reguleres under pbl § 11-8 *Hensynssoner* til hensynssone c) H590) sone med særlig hensyn til mineralressurser med tilhørende retningslinje.

Retningslinjen bør ha følgende meningsinnhold:

«Hensynssonene H590 omfatter områder med mulig drivverdige råstoffressurser. I disse områdene bør det ikke tillates tiltak som vanskeliggjør fremtidig råstoffutvinning.

Nært opp til viktige mineralforekomster bør det ikke gjennomføres tiltak som båndlegger arealene, eller på annen måte vanskeliggjør utnytting av

ressursene, som bygging av bolig- og fritidsbebyggelse, samferdselsanlegg, teknisk infrastruktur m.m.»

Datsett med forekomstene (grus og pukk og mineralressurser) kan lastes ned fra GeoNorges kartkatalog, <https://kartkatalog.geonorge.no/search>. Datsettene distribueres også som WMS-tjenester, og kan legges direkte inn i kommunens eget kartløsning.

Vennlig hilsen

Dragana BericSkjøstad
seksjonsleder

Rut Helene Langebrekke Eikeland
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Rut Helene Langebrekke Eikeland

Mottakere:

Røyrvik kommune Kommunehuset 7898 LIMINGEN

Kopi til:

Fylkesmannen i Trøndelag Postboks 2600 7734 STEINKJER

Raarvihken tjjelte / Røyrvik kommune
7898 LIMINGEN

AAMHTESE/SAK
17/1874 - 7

MIJ VUESUEHT./VAR REF.
18/28288

DIJ VUESIEHT./DERES REF.
17/1312-54

BIEJJIE/DATO
26.10.2018

Uttalelse til høring. Kommuneplanens arealdel for Røyrvik kommune. Innsigelse

Vi viser til Deres brev av 20.9.2018.

I høringsmaterialet fremgår de foreslåtte hytteutbyggingsfeltene Bjørkvatnet, Rensvatnet og felt for utleiehytter/ naust ved Namsvatnet som utfordrende for reindrifta i området. Vi registrerer videre at det har vært kontakt med Fylkesmannens reindriftsavdeling og med reindrifta, men så langt vi kan se så er det kun enkelte hytteutbyggingsområder har vært diskutert da. Vi mener at alle hytteutbyggingsområdene må diskuteres med den berørte reindrifta og fagmyndighet for reindrift, og at hytteutbyggingsområdene, til både fritid og næring, må konsekvensutredes, og sendes på høring på nytt før planvedtak, dette gjelder spesielt i områdene som ligger i utmark og områder uten særlig annen infrastruktur. Vi mener at dette er særlig påkrevd på grunn av den vedtatte Skorovassutbyggingen og konsekvensene den vil ha for reindrifta i området.

Med bakgrunn i det nevnte vil Sametinget gå til innsigelse til kommuneplanen etter Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 5,4 jf § 3.1 c.

Vi vil også presisere at områdene i kommuneplanen, de forskjellige byggeområdene og LNF områdene, ikke kan anses som avklart i forhold til samiske kulturminner i kommuneplanhøringen, og at de må avklares med kulturminneforvaltningen ved enkeltsaksbehandling, reguleringsplanbehandling, eller på annen måte før utbygging kan finne sted.

Heelsegh/Med hilsen

Sten Olav Heahtá
fágajodiheadji/fagleder

Pål Nilsen
seniorráðdeaddi/seniorrådgiver

*Tjaatsege lea elektrovneles jááhkesjamme jih seedtesávva vuelietjaalegapth/
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Áejviedáastoje / Hovedmottaker:
Raarvihken tjjelte / Røyrvik
kommune

7898 LIMINGEN

**Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/
Børgefjell nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Besøksadresse
Stadionveien 6
7898 Limingen

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 74 16 80 86
tore.todas@fylkesmannen.no
<http://nasjonalparkstyre.no/Borgefjell>

Røyrvik kommune
Røyrvikveien 5
7898 LIMINGEN

Saksbehandler: Tore Tøddås

Vår ref. 2018/15932-0 432.3

Deres ref. 17/1312-54-LAAR

Dato 16.10.2018

Høringsuttalelse fra Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre på kommuneplanens arealdel for Røyrvik kommune

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre har i møte 11.10.2018 behandlet sak 34/2018 med følgende resultat:

Vedtak

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe /Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar følgende høringsuttalelse til kommuneplanens arealdel for Røyrvik kommune:

1. Verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark åpner ikke for etablering av nye utleiehytter i nasjonalparken. Ut fra dette vil det ikke være mulig for nasjonalparkstyret å gi dispensasjon fra verneforskriften for oppføring av nye bygninger for utleie ved Orvatnet. Nasjonalparkstyret støtter rådmannens konklusjon om ikke å gå videre med innspillet/ønsket om å etablere hyttefelt ved Orvatnet.
2. Nasjonalparkstyret arbeider for tiden med besøksstrategi for nasjonalparken, dette etter oppdrag fra Miljødirektoratet. Besøksstrategien skal gi svar på om det er områder som kan tilrettelegges for økt ferdsel og hvilke områder som må skjermes. Besøksstrategien utarbeides med grunnlag i innsamlet kunnskap gjennom brukerundersøkelse, verdi- og sårbarhetsvurderinger, bruksanalyse reindrift og andre naturfaglig kartlegginger. Det er nasjonalparkstyret som er gitt myndigheten til å vurdere eventuelle besøksforvaltningstiltak ihht. gitte kriterier.

Nasjonalparkstyret mener det ikke er kommunens oppgave, gjennom kommuneplanens arealdel å vurdere hvilke områder/innfallsporter som skal prioriteres for økt tilrettelegging og økt ferdsel. Dette gjelder spesielt hvis kommunens prioritering er motstridene i forhold til vedtatt besøksstrategi. Nasjonalparkstyret mener kommunen ikke har de faglige forutsetning for å konkludere med at en tilrettelegging med utleiehytter og naust i Storvika vil ha positive effekter på verneverdiene i Børgefjell nasjonalpark. Nasjonalparkstyret er uenige i at utleiehytter vil medføre et mer forutsigbart bevegelsesmønster. Nasjonalparkstyret minner også om området øst for Storvika har ferdselsforbud i deler av året.

Nasjonalparkstyret mener Røyrvik kommune også må vurdere tiltaket etter naturmangfoldlovens § 49 (utenforliggende virksomhet som kan medføre skade inn i et verneområde) som sier følgende: «Kan virksomhet som trenger tillatelse etter annen lov, innvirke på verneverdiene i et verneområde, skal hensynet til disse verneverdiene tillegges vekt ved avgjørelsen av om tillatelse bør gis, og ved fastsetting av vilkår. For annen virksomhet gjelder aktsomhetsplikten etter § 6»

Nasjonalparkstyret ber ut fra dette om at foreslåtte utbyggingsområde i Storvika tas ut av utkast til kommuneplanens arealdel.

3. Nasjonalparkstyret ber Røyrvik kommune oppdatere planverket ift. at lov om naturvern fra 1970 ble avløst av lov om forvaltning av naturens mangfold (Naturmangfoldloven) 3. april 2009. Og at nasjonalparken blir forvaltet etter Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 1, vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark.

Enstemmig vedtatt med tillegg

Med hilsen

Stian Brekkvassmo
Styreleder
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg:

- Samlet saksframstilling

Elektronisk kopi til:

Fylkesmannen i Trøndelag Postboks 2600 7734 STEINKJER

Raarvihken tjjelte/ Røyrvik kommune

Røyrvikveien 5

7898 Limingen

17/1312	68
29 OKT. 2018	
L12	
PDE	2AAK

Røyrvik 28.10.2018

HØRINGSSVAR FRA TJÅEHKERE SIJTE I SAK 49/18 – KOMMUNEPLANENS AREALDEL - RØYRVIK KOMMUNE 2018-2030, PLAN ID 2017001

Viser til høringsbrev sendt 30.08.2018 vedrørende kommunens arealdelplan 2018-2030. Tjåehkere sijte mottok saken til høring og behandlet saken i styremøtet 03.10.2018.

Sammendrag

Vern av beitearealer er av avgjørende betydning for alle primærnæringer som er avhengig av arealer til matproduksjon. Tjåehkere sijte har avgitt beitearealer til alle typer samfunnsbehov som vannkraft, kraftlinjer, vei, masseuttak, nydyrking og ikke minst fritidsbebyggelse.

Tjåehkere sijte fremmer innsigelse til følgende foreslåtte tiltak i kommuneplanens arealdel - Røyrvik kommune:

- **Området som er regulert til energianlegg i Nybekkvika som er foreslått omdisponert til fritidsbebyggelse**
- **Området ved sørvestenden av Renselvatnet**
- **Området ved Bjørkvatnet**
- **Utleiehytter/naust Storkvika ved Namsvatnet**
- **Enkelttomt ved Storkroktjøna.**

Arealdelplanens planbeskrivelse og prosess

Tjåehkere sijte beklager at kommunen ikke har prioritert en fullstendig revisjon av arealplanverket, men har valgt en delvis revisjon. Det forringer planens innhold og kvalitet. Planen viser til tidligere vedtatte reguleringsplaner uten å spesifisere gjennom kart eller oversikt hva disse inneholder av planlagte og gjennomførte tiltak/ inngrep. Det mangler oversikt over regulerte hyttefelt, antallet hyttetomter som er bebygd og regulerte områder som ikke brukes i henhold til reguleringsbestemmelsene.

Tjåehkere sijte anser at man ikke uten videre kan omdøpe arealer hvor man finner eksisterende enkelt hytter/ fritidsbebyggelse i LNFR områder, til byggeområde for

fritidsbebyggelse. Dette uavhengig av grad av utnyttning og kote, meter over havet. Tjåehkere sijte aksepterer ikke at eksisterende enkeltstående fritidshytter innenfor LNFR områder legitimerer en ytterligere utbygging i disse områdene. Dette fordi Røyrvik kommune har praktisert utstrakt bruk av dispensasjoner fra reguleringsplaner for utbygging av fritidshytter innenfor det som nå kalles LNFR områder.

Reindriftens rettslige vern

Tjåehkere sijte er av den oppfatning at reindriften har et rettsvern og det samme ekspropriasjonsrettslige vern som grunneiere og andre rettighetshavere. Reindriftas og samenes rettsvern er tydelig beskrevet i både Lov om reindrift og Lov om Sametinget og andre rettsforhold-LOV-1987-06-12-56. Røyrvik kommune har i arealdelplanen kapittelet «Spørreundersøkelse», der det vises til medvirkning som metode i utarbeidelse av planen. Metoden er valgt for å nå ut til et flertall av kommunens innbyggere. Spørreundersøkelsen ble derfor sendt ut til alle større grunneiere i kommunen (liste over skog- og jordbrukseiendommer ble brukt som utgangspunkt) og det kom inn totalt 10 svar. Innspillende fra spørreundersøkelsen som ble vurdert hensiktsmessig å ta med i planen, ble innarbeidet i planen. Et av disse innspillende lyder som følger (s.16) ... » *Næringsutvikling må ikke tilsidesettes på tross av samenes rettigheter*». **Tjåehkere sijte vil advare kommunen mot å være meningsbærer for diskriminerende og negative holdninger i majoritetsbefolkningen mot en minoritetsbefolkning innenfor samme kommune.** Røyrvik kommune er samisk språkforvaltningskommune. Det forplikter kommunen å fremme samisk språk og kultur. Tjåehkere sijte beklager derfor på det sterkeste at kommunen ikke tar det ansvaret på alvor. Reinbeitedistriktet forventer at dette punktet fjernes fra planen.

Viser til Lov om Reindrift av 2007-06-15-40:

§ 63. Utnyttning av eiendom i reinbeiteområde

Grunneier eller bruksberettiget må ikke utnytte sin eiendom i reinbeiteområde på en slik måte at det er til vesentlig skade eller ulempe for reindriftsutøvelse i samsvar med denne lov.

I denne forbindelse må også Norges folkerettslige forpliktelser tillegges vekt. Særlig ILO-konvensjon 169, art. 14 nr 1 og nr 2 som lyder:

1. The rights of their ownership and possession of the peoples concerned over the lands, which they traditionally occupy, shall be recognised. In addition, measures shall be taken in appropriate cases to safeguard the right of the peoples concerned to use lands not

exclusively occupied by them, but to which they have traditionally had access for their subsistence and traditional activities. Particular attention shall be paid to the situation of nomadic peoples and shifting cultivators in this respect.

2. Governments shall take steps as necessary to identify the lands which the peoples concerned traditionally occupy, and to guarantee effective protection of their rights of ownership and possession.

Nasjonalparkkommune.

Reindriftens naturgrunnlag er et av verneformålene i Børgefjell nasjonalpark. Det rimer dårlig at Røyrvik som nasjonalparkkommune legger opp til en storstilt utbygging av fritidsbebyggelse, noe som påvirker reindriftens naturgrunnlag negativt.

Innsigelser på deler av arealplanens forslag

Det foreslås en del nye områder til fritidsbebyggelse. Disse områdene ligger alle innom Tjåehkere sijtes vår/sommer/høstbeiter. Områdene som foreslås regulert til fritidsbebyggelse, kommer i tillegg til de allerede planlagte og regulerte fritidsbebyggelses områder. Tjåehkere sijtes beiteland har over tid blitt eksploatert, en utvikling som har visst seg svært vanskelig å bremse opp. Manglende vilje til vern av reinbeiteområder er den største årsaken til den utviklingen. Kommunen som planmyndighet ser ikke på vern av reinbeiter på lik linje som jordvern i landbruket. Regulering av arealer til hyttefelt i den utstrekning som kommunen foreslår, strider imot de råd og anbefalinger som Tjåehkere sijte ga Røyrvik kommune i dialogmøtet. Tjåehkere sijte går imot følgende foreslåtte tiltak i arealplanen

- Nybekkvika.

Området er viktig beiteland og flyttelei blir sterkt berørt. Viser til tidligere uttalelser i forbindelse med tidligere søknader i det samme området.

- Renselvatnet

Områdets beliggenhet og beskaffenhet tilsier at det blir økt ferdsel i svært viktige kalvingsområder, noe som skremmer simlene som er svært følsomme for forstyrrelser i kalvingstiden. Trekkleier og flytteleier rundt enden av vatnet blir kraftig berørt.

- Bjørkvatnet

Viser til dialogmøte og tidligere uttalelser i forbindelse med tidligere søknader til fritidsbebyggelse i samme område. En utbygging vil ha barriæreeffekt på trekk- og flyttelei ved utløpet av vatnet. Det vil også føre til distriktet taper verdifullt beite og beitero i et meget bra vår-, tidligsommer- og høstbeiteområde, altså unnvikelse. Området må ses i sammenheng med eksisterende fritidsbebyggelse på vestsiden av Steinfjellet, noe som gjør at beiteområdet blir svært trangt, noe som igjen fører til at reinen raskere trekker gjennom området og ikke kan utnytte beiten, men forflytter beitingen til andre områder. Dette kan igjen føre til at beitebelastningen blir ujevn og at noen områder blir for hardt beitet.

- **Storvika ved Namsvatnet**

Området er svært viktig kalvingsområde. En utbygging vil føre til økt ferdsel og forstyrrelser i kalvingstiden. Simlene er svært vare i kalvingen og i tiden etter. Forstyrrelser kan lett føre til at simla forlater kalven noe som for kalvens del er den sikre død. Området er vår- sommer- høst- høstvinterbeiter. En utbygging vil føre til unnvikelse, tapte beiter og tapt beitero.

- **Enkeltomt ved Storkroktjønna**

Regulering av enkeltomt slik det foreslått her er en praksis det ikke er ønskelig å åpne opp for. Området ved Storkroktjønna er et veldig viktig vår- tidligsommer- og høstbeite og flere hytter i dette området vil føre til tapte beiter og tapt beitero.

Naust ved Tjermjævrie kan aksepteres om det kun brukes til naust og ikke blir bygd slik at det fungerer som overnattingssted.

Tjåehkere sijte er svært skeptisk til vannkraftutbygging. Erfaringsmessige konsekvenser er bl.a:

- Sperring av flytteleier.
- Økt ferdsel og forstyrrelser.
- Influenssoner og unnvikelsesområder.
- Forringe naturlige trekk.
- Redusert produksjon og produktivitet.
- Økt rovilttap ved at dyrene presses sammen fordi dyrene hindres i deres naturlige trekkleier og unnvikelse av området.
- Begrense vår, sommer, høst og høstvinterbeite.

Med vennlig hilsen

Tjåehkere sijte

Anta Joma

Røyrvik kommune,
Røyrvikvegen 5, 7898 Limingen
postmottak@royrvik.kommune.no

Stjørdal, 28.10.2018

Dette brevet sendes på vegne av: Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag

Høringsuttalelse til kommuneplanens arealdel i Røyrvik kommune

Innledning

Røyrvik kommune ligger i et svært interessant område i et natur-, miljø og friluftslivsperspektiv. Det er spesielt med tanke på store inngrepsfrie naturområdene og de sjeldne naturtypene knyttet til store kalkforekomster som gjør Røyrvik unikt. Samtidig er området utgangspunkt for mye ferdsel inn til Børgefjell nasjonalpark, og derfor interessant for fritidsboligbebyggelse. Vi synes ikke arbeidet med arealplanen er tilstrekkelig gjennomført og ønsker derfor å uttale oss til dette.

Våre merknader

Vi stiller oss undrende til hvilke behov Røyrvik kommune egentlig har når de legger opp til så mye regulert bolig- og fritidsboligbebyggelse i denne planen. Hvilke behovsvurderinger som gjøres må legges frem med henvisninger til forventet befolkningsutvikling. Vi kan ikke se at dette er gjort. Samtidig nytter det ikke å stadig regulere nye områder når det allerede er tilstrekkelig med områder tilgjengelig. Dette gjør det uforutsigbart for både interesseorganisasjoner, tilgrensende grunneiere, planmyndigheter, innbyggere og andre berørte. Vi mener Røyrvik kommune allerede har tilstrekkelig kapasitet ved Skorovatn og Børgefjellsenteret, og at man bør konsentrere inngrepene i allerede påvirkede (og regulerte) områder. Det er viktig å unngå å fragmentere de unike, villmarkspregede naturområdene som ligger i Røyrvik, som også er noe av grunnen til at det faktisk er en attraktiv kommune for fritidsboliger.

Forum for
natur og friluftsliv
Trøndelag

Kjøpmannsgata 12, 7500 Stjørdal
trondelag@fnf-nett.no / 97726263

www.fnf-nett.no/sortrondelag

Org. nr.: 916627831

Vi er også svært kritiske til konsekvensutredningen som er foretatt. Store deler av Røyrvik er ikke kartlagt, og den begrensede informasjonen i eksisterende databaser er ikke tilstrekkelig for å karakterisere utredningen som tilfredsstillende. Området har store kalkforekomster, og det forventes å finne mange sjeldne naturtyper og arter i tilknytning til disse. Vi henviser også på generelt grunnlag til Sabima som sier at 75% av verdifull natur enda ikke er kartlagt¹. Vi anser det som uforsvarlig å tillate inngrep basert på den relativt generelle konsekvensutredningen som er foretatt. Vi bemerker oss at utredningen flere plasser påpeker at det er registrert rødlistearter innenfor reguleringsområdet, men at det likevel anses som mer samfunnsnyttig å omregulere basert på relativt vage begrunnelser som «sentrumsnærhet» eller at det er en del av et større område. Slike begrunnelser kan gis for det meste av sårbare arter i en villmarkskommune som Røyrvik, og man kan undres hvor mange rødlistearter som faktisk må være påvist før det er tilstrekkelig grunnlag.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Trøndelag

Fredrik Fredriksen
Rådgiver
FNF Trøndelag

Dokumentet er elektronisk godkjent

¹ <https://www.sabima.no/kartlegging/kartlegging-av-natur/>

Røyrvik kommune
Røyrvik veien 5
7898 Limingen

25.10.2018

Merknader til forslag til arealplan 2018-2030

Styret i Børgfjellsenteret har behandlet kommunens forslag til arealplan for perioden 2018-2030. Ut fra målsettingen om en framtidig bærekraftig drift av bedriften, har vi følgende kommentarer og forslag:

1. Arealplanen for Røyrvik kommune vil sette rammer for utvikling i kommunen helt fram til 2030. Besøksnæringen som Børgfjellsenteret AS er en del av, er svært arealkrevende mht. tomter og ikke minst tilgang til stier, løyper og bruk av utmark til rekreasjon og aktiviteter. Derfor vil vedtatt plan vil i stor grad påvirke bedriftens muligheter i fremtiden.
2. Ut fra beregninger av nødvendig markedspotensial for å videreutvikle og drifte Børgfjellsenteret AS innen for en bærekraftig ramme har vi behov for ca. 150 fritidshus i tilknytning til bedriften. Dette er derfor et av effektmålene til bedriften.
3. Innen dagens planområde er det regulert 86 tomter for fritidshus. I dag er det registrert 58 ferdige enheter i dette området. Dette betyr at det er 28 regulerte tomter som ikke er bebygget. Av disse er 23 i dag "ikke byggeklare" (inkl. sagtomt) mht. vann, avløp og vei, mens kun 5 er byggeklare. Noen av disse siste er ikke attraktive i forhold til potensielle utbyggere og dermed vanskelig for å bli festet bort.
4. En av kvalitetene med Børgfjellsenteret som hytteområdet er at fortettingen er begrenset og man har flere såkalte klynger med inntil 10-15 hytter. Det er et mål at denne kvaliteten fortsatt skal være et konkurransefortrinn for bedriften og hele området. For nå målet på 150 fritidshus totalt innen planområdet, må det være tilstrekkelig med areal til 64 nye tomter med disse kvalitetene. For å kunne realisere dette vil det være behov for å utvide selve planområde.
5. Derfor er vi fornøyd med at det er foreslått å utvide planområdet i sør mot øst – dvs. retning av sentrum. Dette omfatter gnr. 71 bnr 1. Forslaget som foreligger mener vi ikke gir tilstrekkelig med areal for ca. 50 tomter som etter våre kvalitetskrav vil kreve minst 4 klynger med fritidshus. Derfor mener vi at den foreslåtte utvidelsen av planområdet for Børgfjellsenteret utvides ytterligere både mot nord og øst. Dette er også viktig for eventuelle senere utvidelser av løypetraseer, nedfarter o.l. knyttet til langrennsløyper, sykkelstier og alpinanlegget.

Børgfjellsenteret AS og grunneier Reidar Ingulfsvann på gnr. 71 bnr. 13 har ønske om å fortette med omlag 15-20 tomter på arealet sørvest i dagens planområde. Etter en

Børgfjellsenteret

SnePark Sykkelpark CaravanPark Kafé Hytteservice

befaring i området ble det avdekket at det vil være behov for å utvide plan-området med ca. 30-40 meter mot vest på eiendommen gnr. 71 bnr. 13.

For å illustrere disse merknadene og innspill til endringer for å øke det arealet vi har definert som "Planområdet", har vi tegnet dette inn på vedlagte kart.

Den konkrete bruken av dette nye arealet i planområdet vil bli skje gjennom prosessen med reguleringsplanleggingen.

Med hilsen

Rolf E. Akselsen
styreleder

Fra: postmottak royrvik [postmottak.royrvik@royrvik.kommune.no]
Til: Sissel Anita Ditløv [Sissel.Anita.Ditlov@royrvik.kommune.no]
Kopi: Lars Arnesen [Lars.Arnese@grong.kommune.no]
Sendt: 01.11.2018 10:17:27
Emne: VS: Kommuneplanens arealdel
Vedlegg: image001.jpg

Med hilsen

Postmottak

Epost logo

Tlf: 74 33 63 00

Epost: postmottak.royrvik@royrvik.kommune.no
www.royrvik.kommune.no

Fra: Terje Lundquist <terje.lundquist@gudfjellet.com>
Sendt: 29. oktober 2018 22:16
Til: Postmottak i Røyrvik <postmottak@royrvik.kommune.no>
Emne: Kommuneplanens arealdel

Hei !

Viser til brev av 12.09.2018 ang. kommuneplanens arealdel med svarfrist 28.10.2018. Da svarfristen falt på en søndag, er fristen 29. oktober 2018.

På grunn av stort arbeidspress om høsten, med blant annet mye transport over sjøen, har jeg ikke hatt tid til å sette meg grundig inn i kommuneplanens arealdel og jeg må be om forlenget frist. Før jeg kan komme med et endelig svar, må jeg først ha svar på hva tegnene på kartet betyr. På kartet for Gudfjellet er det både skrå, vertikale og horisontale strek. På kartets tegnforklaring betyr skrå strek både hensyn til reindrift og bevaring kulturmiljø. Vertikale strekene betyr både båndlegging etter lov om naturvern og kulturminner. De horisontale strekene finner jeg ingen forklaring på. Jeg må be kommunen opplyse om hva de forskjellige strekene betyr på Gudfjellet.

Videre er det under «Konsekvensutredning og ROS-Analyse øverst på side 134 et kart over blant annet Gudfjellet. På det kartet er det noen strek som går fra sjøen og oppetter Gudfjellet. Hva betyr disse strekene?

Til slutt vil jeg minne om at Arild ikke har fått tilsendt brevet fra Røyrvik kommune med kommunearealplan. Slike viktige brev bør også oversendes til han, da også han er grunneier av de samme gårds og bruksnummer.

Med hilsen
Terje Lundquist

Fra: Geir Staldvik [Geir.Staldvik@namsskogan.kommune.no]

Til: Postmottak i Røyrvik [postmottak@royrvik.kommune.no]

Kopi:

Sendt: 05.10.2018 14:48:49

Emne: Høring kommuneplanen

Vedlegg:

Angående høring kommuneplanens arealdel

Under tema vannkraft ønsker jeg på vegne av grunneier (Ragnhild Staldvik) melde inn at Staldvikelva kan være aktuell for vannkraftutbygging.

Det er ønskelig å gjennomføre et forprosjekt.

Med hilsen

Geir Staldvik
Tlf 99 51 65 64

Denne eposten inneholder en web-link som kan være skummel å klikke på. Er du usikker, ukj
Start mail

Fra: Knut Berger [knut@namdalbruk.no]

Til: Postmottak i Røyrvik [postmottak@royrvik.kommune.no]

Kopi: morten@wallervand.no [morten@wallervand.no]; 'Liv og Vidar Tømmermo-Reitan' [livogvidar@outlook.com]

Sendt: 12.09.2018 13:39:15

Emne: Arealplan, Disposisjon, båtutsett, Tunnsjøflyan ØST

Vedlegg: FLYAN.Øst.Båthavn.jpg

Røyrvik kommune

HØRING, AREALPLAN

Vi planlegger å etablere et tilrettelagt utsett for småbåter på vår eiendom ved Slåttmyrhøgda øst i Tunnsjøflyan, vedlagt kart.

Vi ber om at arealet på vår eiendom mellom FV og Flyan bort til avkjøringen, traktorveg, Slåttmyrhøgda avsettes til dette.

Vh

Knut Berger

Direktør/skogsjef

Namdal Bruk AS, Van Severen & Co AS, Skorovas Gruber AS, Namdalen Træsliberi AS, Namdal Kraft AS, Service & Utmarkssenteret AS, Store Bjørhusdal Bruk AS, Tunnsjø Bruk AS

Trones Gård

Prost Tvetes vei 7, N-7892 Trones

Tlf 94146010

www.namdalbruk.no, www.skorovas.no

Fra: Liv og Vidar Tømmermo-Reitan [livogvidar@outlook.com]

Til: Postmottak i Røyrvik [postmottak@royrvik.kommune.no]

Kopi:

Sendt: 11.10.2018 15:26:53

Emne: Arealplanen

Vedlegg:

Hei, ønsker at vår hyttetomt 66/84 legges inn i arealplanen areal for mulighet til å sette opp fritidsbolig.

Liv og Vidar Tømmermo-Reitan

Stallvika 120

7893 Skorovatn

livogvidar@outlook.com

KOMMUNEPLANENS AREALDEL – RØYRVIK KOMMUNE OFFENTLIG ETTERSYN

INNLEDNING

Røyrvik Fritid (RF) fikk tilsendt dokumentene for kommunenes arealdel med bestemmelser og retningslinjer med ønske om å komme med synspunkter til denne. Dokumentene hadde vært på en «større rundtur» grunnen feil adressat. Dermed ble det lite tid til å behandle en uttalelse fra RF innen fristen.

Reiseliv er vedtatt å skal være et satsingsområde for kommunen og det må derfor gjenspeiles i denne planen. Viktig da med enkle regler som skaper minst mulig byråkrati og som oppmuntrer til satsing heller enn frustrasjon grunnet byråkratiske regler, krav og ikke minst lang saksbehandlingstid. Det må være enkle regler. Planen har alt for mange detaljerte krav som nettopp kan hindre en god og rask utvikling framover

Da dette vil være svært viktig, vil leder i RF likevel, sett med «reiselivsbriller», peke på noen momenter som kan ha betydning for utviklingen innen reiselivet i kommunen. Reiselivet har også vanligvis nært tilknytning til grunneiere og primærnæringene og vil derfor også være en del av dette.

Det er viktig at slike planer legger opp til en positiv tone og gjennomgående har planen mange interessante prosjekt med tanke på en framtidsrettet utvikling innen reiseliv og turistnæringen.

KOMMUNEPLANENS AREALDEL 2018 – 2030 BESTEMMELSER OG RETNINGSLINJER RØYRVIK KOMMUNE.

- Det heter i planutkastet under punkt 5 at «Byggeforbudet gjelder ikke innenfor området avsatt til bebyggelse og anlegg, samt LNFR – spredt bebyggelse». Er dette å forstå at det gjelder også hyttebygging utenfor byggefelt? Punktet bør presiseres nærmere for å unngå usikkerheter.
- Punktene 8 til 11 er for mye detaljregulert. Her må heller den praktiske siden, egnethet og terreng mer være i fokus. Poenget er at vi må skape positivisme, for mye restriksjoner vil være til hinder for den utviklingen som vi så sårt trenger til i kommunen. Punktene bør strykes i sin helhet. Skal punktene fortsatt stå, må i hvert fall tallmaterialet bort.
- Punkt 13 kan virke urimelig i mange tilfeller og bør derfor forenkles betydelig og formuleres i enkle vendinger. Begrensinger på antall fritidsboliger bør heller vurderes i hvert enkelt tilfelle i forhold til beliggenhet. Arealkrav og tilhørende bebyggelse må tiltakshaver selv vurdere. I en kommune som Røyrvik er det lite hensiktsmessig å stille forskjellige krav i forbindelse med høyde over havet. Terreng og beliggenhet vil være av mer avgjørende betydning
- Landbruket i Røyrvik kan snart være «en saga blott» slik utviklingen har vært de siste 10 – 20 årene. Landbruket er viktig også i turistsammenheng. Foruten om at mange reiselivsrelaterte anlegg/tilbud ofte er i tilknytning til et gårdsbruk, produseres det mat som kan omsettes i den sammenheng og ved det gjerne skape noen særegenheter. Røyrvik Fritid kjører et prosjekt under navnet «En smak av Børgefjell» hvor også mat er en del, men går helst på opplevelser som er viktig for tilreisende. Hvis det blir «døde» bygder i kommunen, vil det bli lite å tilby til de som vi skal trekke til oss. I neste fase av dette prosjektet, vil det være aktuelt å innby bredere og få flere aktører å være med i

den hensikt. Landbruksnæringen er naturlig å tenke i den sammenheng. Derfor bør etablerte landbrukseiendommer være rimelig fristilt. Grunneierne må selv kunne gjøre de vurderingen som er nødvendig for å kunne utvikle gården til et bærekraftig bruk og utnytte de lokale mulighetene bruket kan gi både i tradisjonell næring, men også innen turisme. Vi må huske på at da næringa ble bygd opp fantes det ingen Plan- og bygningslov. Nettopp derfor ble det en god og positiv utvikling innenfor næringen. Nå er vi på en faretruende tur ned og for mange restriksjonen vil bare forsterke dette. Innen næringen fokuseres det i hverdagen ofte på negative ting og ikke minst de stadig økende reguleringer og restriksjoner som ofte kan føles veldig urimelige. Det er tross alt grunneierens egen eiendom og verdigrunnlag, les «bankbok». Bankboka har vanligvis eieren selv rådighet over. Det er viktig å ha en positiv vinkling i paragrafene. Av denne grunn bør derfor avsnittet vedrørende landbrukseiendommer under overskriften LNFR-områder, side 12, skrives i mer positive vendinger.

Forslår derfor setningen omskrevet slik:

«~~Dispensasjon vil ikke kunne påregnes Etablering av nye boenheter, nye næringsbygg eller bygninger som ikke bryter med eiendommens/områdets karakter og tomtedeler har meldeplikt. Bruksendring av eksisterende bebyggelse på landbrukseiendom meldes til kommunen. tillatelse, der dette ikke er til ulempe for landbruksdrifta eller medfører vesentlige miljømessige ulemper for omgivelsene, som f.eks. støy, støv og lukt, og hvor tiltaket ikke innebærer fradeling fra eiendommen. Innenfor arealformålet landbruks-, natur- og friluftformål og reindrift skal det legges vekt på god landskapstilpasning og stedegen byggeskikk ved oppføring av nye bygninger og anlegg. Hensynet til landskap, jordvern, kulturminner og kulturmiljøer skal ivaretas. Ved større tiltak vil kommunen være positiv til å gi dispensasjoner når nevnte forhold er til stede. Om planene skulle vise seg å komme i konflikt med omgivelsene på noen måte, vil kommunen gå i dialog med tiltakshaveren. Dersom kommunen gir tillatelse til bygging av nytt bygg på en landbrukseiendom, skal bygningen tilpasses eksisterende bygninger i tunet gjennom volum, plassering, utforming og materialbruk.»~~

Her blir det da å vise til PBL §20-5, g) og definere «mindre tiltak» ganske vidt omfattende. Hva som er mindre tiltak er nokså relativt, sett i forhold til f.eks. en skyskraper på 50 etasjer. Slike bygg vil aldri forekomme på et gårdstun. Hovedkravet bør være kun en meldeplikt. Ut fra denne kan kommunen eventuelt gå i dialog med tiltakshaveren om det skulle vise seg at tiltaket vil være av en type «skyskraper» eller være i konflikt med andre viktigere ting.

- I forbindelse med avsnittet «*Soner med særlig hensyn til landskap, Gudfjelløya og Zarinatangen*», side 11, er det en tidligere opplysning som bør undersøkes nærmere og som er interessant i forbindelse med reiselivet.

På Zarinatangen ble det også funnet tufter etter bolighus. Det virker som dette kan ha gått tapt i arbeidet nå i etterkant. Det interessante ved dette er at det kan vise en fin sameksistens hvis alle funnene stammer fra samme tidspunkt. Dette kan nok Fylkesmannen svare på da dette ble registrert samtidig for noen år siden. Zarinatangen og Gudfjelløya vil være viktige opplevelsesturer og alle historiske begivenheter i forbindelse med disse bør komme tydelig fram.

KONSEKVENsutredning og ROS-analyse

Her er det mange gode forslag til tiltak sett både i forhold til framtidige utbyggingsprosjekt for fastboende og i reiselivssammenheng. To av dem må likevel kommenteres:

- Nybekkvika hyttefelt.

Her er det noen feilopplysninger som i alle fall må rettes opp:

- Øste Namdal reinbeitedistrikt (ØNR) uttrykker seg slik: *«området ligger i midt i flytte- og trekkei for rein.»* Ordene «i eller midt i» er et godt stykke fra virkeligheten. Grunnet en rimelig uframkommelig bekkedal sydøst for feltet gjør at flyttvegen vil være lengre sør for og godt utenfor kartutsnittet i planutkastet. Dessuten er området i tillegg allerede sterkt berørt av utbyggingen til NTE.
- Rådmannen kommenterer følgende: *«tomtene ligger innenfor reguleringsplan for ny dam ved Namsvatnet hvor området er avsatt til formålet « annet spesialområde». Det er allerede ei hytte, vanninntak samt driftsbygning for vanninntak i området. Å anlegge to tomter i området anses derfor som en fortetting av ett område som før er nyttet som byggeområde.»* Dette er feilopplysninger. Det finnes ingen hytte fra før i dette området, ei heller ikke noe vanninntak med tilhørende driftsbygning.

- NTE hevder å ha *«betydelige eierinteresser i det aktuelle området osv.»* Dette er også en feilopplysning. NTE har kun en bruksrett i regulert område samt tunellinntak med tilhørende lukehus.

- Videre argumenterer NTE med at de har *«sterke motforestillinger . . blir liggende klemt inne mellom deres eiendommer.»*

Da NTE ikke har noen eiendommer, men kun en bruksrett, er dette feil.

- Det påpekes at hyttefeltet vil *«skape store problemer, . . framtidig vedlikehold . . .»*

Kan ikke se at disse *«store problemene»* er spesifisert. Det vil derfor ikke være riktig å forholde seg til slike løse påstander i slike planer og dermed kan ikke slike utsagn ha noe vekt i spørsmålet om hytter i dette området.

- Det argumenteres også med mulighetene for et kraftverk i området. Dette er også en feilopplysning. NTE har avskrevet disse planene da de ikke vil være lønnsomme ifølge deres egne beregninger. Om det likevel skulle realiseres så vil det anlegget bli liggende i tunellinntaket eller ved Vekteren og derfor ikke komme i konflikt med hyttefeltet.

Da området som grenser opp til det aktuelle hyttefeltet, er som riktig nevnt, allerede berørt med anlegg og inngrep, vil hyttefeltet ha ubetydelig negativ påvirkning av natur og biotoper i tillegg til de inngrep som allerede er i området. Når disse opplysningen herved er tilbakevist, så skulle det ikke være nødvendig med nærmere utredninger/analyser.

- Hyttefelt/utleiehytter Orvatnet.

Dette tiltaket til vil være meget bra med tanke på å tiltrekke folk til kommunen. Nasjonalparken er et viktig «trekkplaster» for alt som vil skje innen denne sektoren. Mener og at det vil ha en viktig betydning for statusen som «Nasjonalpark-kommune».

Selv om det er strenge vernebestemmelser for Børgefjell nasjonalpark er det et moment at det allerede er to utleieenheter og ei vakthytte i området.

Tidligere var det stor rift om å leie hyttene slik at mange derfor ikke kunne komme dit når de hadde mulighet. Dette er nok en årsak til at spørsmål om å leie hyttene har gått ned i senere tid. Kreative tiltak trengs derfor skal en snu denne trenden.

I sammenheng med det kunne det da også vært fornuftig å legge inn i planen ideen som Røyrvik Fjellstyre tidligere har arbeidet med. Det går ut på følgende:

- Oppsynet som etter hvert er godt kjent i nasjonalparken legger opp til guideturer og tar med folk til fine og spennende områder. Under vegs er det gode muligheter til å informere om dyreliv, fiskemuligheter, historiefortelling, gi råd om turliv, søppelhåndtering og mye mye mer. Det vil være en unik mulighet for å reklamere for nasjonalparken, turliv og de spesialiteter denne parken står for. Dette vil være den beste måten å få ut slik informasjon på. Det kan være grupper sammensatt av tilfeldige, eller såkalt «blåtur» for ansatte fra bedrifter.
- Dette er også i tråd med retningslinjene både fra Fjellstyresambandet og Statskog.
- Dialog og kontakt med publikum er av stor og nødvendighet betydning. Det vil skape gode relasjoner, trygghet og forståelser for vernebestemmelser.

Slike opplegg er enkle og greie på sommers tid, men det spesielle som ble lansert videre, var slike turer også om vinteren, og den måtte da foregå med snøscooter. Grunnen til det var at det er få som benytter parken om vinteren. Det er nok flere årsaker til det, lite kunngjort, tøffe forhold, liten tradisjon, lange avstander, for å nevne noe. Gjennom en slik tilrettelegging ville en kunne oppnå økt interesse for en unik vinteropplevelse i et fantastisk fjellområde. En enkel markedsundersøkelse som ble gjort, viste at dette ville blitt et svært populært opplegg/tiltak – en slik tur ble klart prioritert. Et mulig opplegg ble da beskrevet slik:

- Utgangspunkt fra parkeringsplassen ved Namsvatnet.
- Kjøre scooterleden på Namsvatnet inn til Vierma og derfra opp Viermadalen, svinge opp til Tunnurfjellet og samtidig fortelle om at det var fra dette fjellområdet samene brukte å hente virke til sine ski. Her fant de harde, seige og fine fururøtter, derav også navnet på området. Andre historier fra tidligere jakt og fangst kunne også inngå i programmet etter hvert som turen skred fram.
- Derfra kjøre østover i det mer ville fjellpartiet gjennom Sapmaområdet til Jetnamen. Videre forbi Sepmiken og til Orvatnet.
- Her kunne det være overnatting og gjerne servering av et bedre måltid fra Limingen Gjestegård eller andre.
- Påfølgende dag fiskeing på Orvatnet.
- Deretter med fiskefangsten ned Orvassdalen/Beinvassdalen og tilbake over Namsvatnet til utgangspunktet.

Da de opprinnelige foreslåtte planene og eventuelt i samband med slike turer, vil ha stor betydning for å få folk ut i fin natur og skape ringvirkninger og inntekter, bør planene tas med og dermed danne grunnlag for videre arbeid opp mot nasjonalparkstyret og myndigheter. Det vil gi mange positive ringvirkninger, styrke reiselivet i kommunen og gi øvrig næringsliv et ønsket løft. Med tanke på f.eks. dyreliv vil det bare være positivt, siden en kan styre ferdselen der hvor dette ikke blir forstyrret.

Limingen 28.10.2018

Magnar Namsvatn (sign.)
Leder